SRDCE JE ŽIVOT

nadácia detského kardiocentra

ČASOPIS NADÁCIE DETSKÉHO KARDIOCENTRA

GENERÁLNY PARTNER DETSKÉHO KARDIOCENTRA

Pandémia COVID-19 a srdce dieťaťa

Veľvyslankyňa USA: Som hrdá na našu spoluprácu

Čas na venovanie 2% z daní

Kompletná starostlivosť od narodenia po prechod do dospelosti

Podpora v nemocnici, ambulantnej starostlivosti aj v domácom prostredí.

Editoriál

Milí priatelia,

privítali sme Nový rok 2021, každý z nás určite s prosbou v srdci, aby bol lepší ako ten predchádzajúci. Verme, že tomu tak bude a v tomto roku nás čakajú už len lepšie správy. Pandémia COVID 19 nás prinútila dávať si ešte väčší pozor na svoje zdravie a nebrať ho ako samozrejmosť. V našom prvom tohtoročnom vydaní sa dozviete, ako tento nepriateľský vírus môže pôsobiť na detské srdcia, či už zdravé alebo s vrodenými chybami.

Keďže začiatok roka je vždy spojený s našou kampaňou k 2% z daní, máme radosť, že sa opäť môžeme vrátiť k milej kampani, ktorú sme robili minulý rok spolu s našimi primármi a detičkami. Venovanie 2% z daní je pre Nadáciu Detského kardiocentra skutočne veľmi dôležité, pretože vďaka získaným finančným prostriedkom môžeme pomôcť výrazne zlepšiť vybavenie Detského kardiocentra, spríjemniť podmienky našich malých pacientov, ale aj neustále zvyšovať profesionalitu našich lekárov vďaka financovaniu zahraničných stáží a konferencií. Veríme, že aj v tomto roku nám naši podporovatelia zachovajú svoju priazeň a venujú nám svoje 2% z daní.

Teší nás, že aj v najnovšom čísle nášho časopisu sa nám podarilo pre vás, čitateľov, spracovať výborné témy, akými sú napríklad využitie tlačených 3D modelov srdca u detských pacientov s vrodenými chybami, o úžasnom projekte Hope, ktorý zohral významnú úlohu pre úspešné fungovanie Detského kardiocentra, či rozhovor s pani veľvyslankyňou USA o spolupráci s DKC. Nezabúdame ani na nové informácie o našich stálych projektoch, ktorými sa snažíme deťom pomáhať aj po opustení nemocnice, aby sa mohli zaradiť do bežného života. Už sa tešíme na nové a nové témy, ktoré vám postupne budeme prinášať.

Prajem vám všetkým pevné zdravie a príjemné čítanie

Mgr. Art. Jana Kadlečíková
Šéfredaktorka

2% z daní pre Nadáciu Detského kardiocentra
Skutoční lekári, skutoční bojovníci

Minulý rok Nadácia Detského kardiocentra odštartovala novú kampaň pri príležitosti uchádzania sa o 2% z daní. Jej hlavným „mottom" je detské vyznanie **„Ďakujeme, že nám pomáhate rásť"**, ktoré zároveň slúži ako silné posolstvo pre potenciálnych darcov 2% zo svojich daní. Zaujímavé na tom je, že túto milú a pritom tak silnú vetu povedala skutočná malá pacientka v nemocnici a v našich srdciach zarezonovala natoľko, že sme ju pretavili aj do našich kampaní a stala sa veľmi významným slovným spojením. V štyroch spotoch, ktoré nadácia postupne predstavila, sa v hlavných rolách objavujú skutoční malí pacienti a skutoční lekári z Detského kardiocentra. A títo autentickí lekári aj reálne pomáhajú deťom rásť! A to tým, že sa snažia vyliečiť ich choré srdiečko, aby mohli vyrásť a stať sa tým, čím túžia byť!

Na kampani sa podieľali naši štyria primári, a to doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD. - primárka oddelenia anestézie a intenzívnej medicíny DKC, MUDr. Viera Ílliková, PhD. - primárka Oddelenia arytmií a kardiostimulácie, MUDr. Pavol Kunovský, PhD., MBA - primár Kardiologickej JIS DKC a MUDr. Martin Záhorec, PhD. - primár Kardiologického oddelenia DKC.

J. K.

Na našej webovej stránke **www.nadaciadkc.sk**
nájdete jednoduchý postup pre venovanie
2% z daní a tiež predvyplnené tlačivo s údajmi
Nadácie Detského kardiocentra.
V mene všetkých detí, ktoré to potrebujú,
ďakujeme každému, kto sa rozhodne venovať **2%**
zo svojich daní práve nám.

Pandémia COVID 19 a srdce dieťaťa

Pandémia koronarovírusu COVID-19 zasiahla do rodinného, pracovného, študijného a spoločenského života nás všetkých. Ako postihuje nepriateľský vírus detské srdcia? Či už zdravé alebo tie s vrodenými chybami? Ako pandémia postihla prevádzku nášho centra?

Našťastie, deti vo všeobecnosti znášajú infikovanie vírusom COVID-19 oveľa lepšie ako známe rizikové skupiny v dospelom veku. **Priebeh ochorenia v detskom veku je väčšinou bezpríznakový až mierny.** Dokazujú to skúsenosti z pandémiou najviac postihnutých regiónov. **V súčasnosti neexistujú objektívne dôkazy, že detskí pacienti aj s vážnymi ochoreniami srdca sú náchylnejší na závažný priebeh ochorenia COVID 19.** Taká je aj naša aktuálna skúsenosť v centre. Zaznamenali sme desiatky prípadov ochorenia COVID 19 v rodinách našich pacientov aj pozitivitu u detí s chorým srdiečkom. Našťastie, dodnes žiadny z nich nepotreboval byť prijatý do nemocnice pre túto vírusovú infekciu. Neznamená to však, že nie je potrebné dodržiavať všetky základné hygienické pravidlá, a to najmä častú hygienu a dezinfekciu rúk, dodržiavanie sociálneho odstupu a u detí nad 5 rokov nosenie rúšok. Rúška odporúčame nosiť všetkým žiakom podľa všeobecných štátnych nariadení s výnimkou skupiny našich pacientov s dýchavicou, omodrávaním a srdcovým zlyhávaním, ktorí to subjektívne netolerujú zo zdravotných dôvodov.

Je zaujímavé, že v časovej súvislosti s prvou vlnou pandémie sa začali v najviac postihnutých oblastiach sveta množiť **prípady ťažkého zápalového ochorenia u detí, ktoré postihuje aj srdcovocievny systém.** Typickými príznakmi sú vysoká viacdňová horúčka, bolesti brucha a hlavy, vracanie, hnačky a kožná vyrážka. Asi u polovice prípadov sa pridružuje závažný zápal srdcového svalu a potreba intenzívnej liečby v nemocnici. Skúsenosti ukazujú, že väčšina detských pacientov prekonala niekoľko týždňov pred týmto ťažkým stavom bezpríznakovú alebo miernu infekciu vírusom COVID-19. Ochorenie dostalo oficiálne pomenovanie **„Multisystémový zápalový syndróm u detí v časovej súvislosti s COVID-19"**. Predpokladá sa, že príčinou je prehnaná a pomýlená reakcia imunitného systému dieťaťa na vírus. Na Slovensku zaznamenávame tieto prípady práve počas mohutnejšej druhej vlny pandémie, zatiaľ najmä u inak zdravých detí bez chronických ochorení.

Počas prvej vlny pandémie sme v našom centre boli nútení odkladať plánované výkony a hospitalizácie našich malých pacientov na základe celoštátnych nariadení. **Detské kardiocentrum sa snaží počas druhej vlny pandémie fungovať bez významných obmedzení, aby nedochádzalo k omeškaniu liečby srdcových ochorení.**

Máme dve priority, a to dochvíľnu a bezpečnú starostlivosť o našich pacientov. Samozrejme, že prevádzku komplikujú zvýšené protiepidemické opatrenia, potreba testovania pred invazívnymi výkonmi a pobytom v nemocnici. Pomáhame si telefonickým kontaktovaním rodín malých pacientov pred návštevou centra, aby sme minimalizovali pohyb potenciálne chorých osôb v našom centre. Náš personál je pravidelne pretestovaný každé 2 týždne. Mrzí nás, že musíme naďalej obmedzovať návštevy k lôžku našich pacientov, ale samozrejme podporujeme pobyt jedného testovaného rodiča ako sprievodcu dieťaťa v nemocnici. Sme hrdí najmä na naše zdravotné sestry a asistentov, ktorí výborne zvládajú zvýšenú pracovnú a psychickú záťaž na našich ambulanciách aj lôžkových oddeleniach.

V dňoch písania článku sa **začína aj na Slovensku očkovanie proti koronavírusu SARS-CoV-2,** ktorý spôsobuje ochorenie COVID 19. Prináša to veľkú nádej pre boj s pandémiou a aktuálne dôkazy o účinnosti (na úrovni 95%) a bezpečnosti vakcíny z vierohodných odborných zdrojov sú povzbudivé. Je pochopiteľné, že časť ľudí uprednostní počkať si na dlhodobejšie výsledky očkovania. Či sa predsa neobjavia nejaké vedľajšie účinky u známych, ktorí sa dali zaočkovať a podobne. **Niektoré skupiny obyvateľov však nemôžu byť v najbližšom období zaočkované.** Patria medzi ne zatiaľ aj **deti a tehotné ženy,** na ktorých vakcína nebola dostatočne overená štúdiami. **Oni nemajú možnosť voľby. A je morálnou povinnosťou okolia ich chrániť.** Očkovanie proti COVID-19 je a zrejme zostane dobrovoľné. Je na každom z nás, ako sa k tomu postaví. V tomto rozhodovaní majú zdravotnícki pracovníci vyšší stupeň kolektívnej zodpovednosti ako bežní občania. Napokon, na Slovensku majú privilégium využiť očkovanie ako prvá skupina v čase, keď v našej krajine pandémia dosahuje historicky najhoršie parametre. **Súčasťou rozhodnutia dať sa zaočkovať je u mnohých z nás aj úcta k doterajším obetiam tejto choroby, najmä tým, ktorí sa nakazili pri výkone svojho povolania. Zároveň úcta a obdiv k tým zdravotníkom, ktorí sú dnes každodenne vystavovaní riziku nákazy a obetujú v súčasnosti všetky svoje fyzické a duševné sily práci s nakazenými.**

Pandémia COVID 19 predstavuje prídavný stres pre komunitu rodín detských pacientov so srdcovým ochorením, ako aj nové výzvy pre náš zdravotnícky tím. Verme, že nás táto nečakaná skúsenosť nasmeruje na hľadanie skutočných hodnôt v živote, a že s pokorou a vzájomnou dôverou budeme pokračovať v spoločnom snažení o čo najlepšiu kvalitu života detí s ochorením srdca.

MUDr. Martin Záhorec, PhD.
Primár Kardiologického oddelenia DKC

Svoju prácu robím s pokorou a láskou

Už 28 rokov funguje Nadácia Detského kardiocentra a stále má svoje opodstatnenie. Počas jej existencie už mnohí detskí pacienti vyrástli do dospelosti. Riaditeľkou nadácie je už 15 rokov **PhDr. Mária Kadlečíková**, optimistická a silná žena.

Už 15 rokov ste oficiálne riaditeľkou nadácie a ešte dlhšie ste človekom s veľkým srdcom, úprimne stojaci pri malých kardiologických pacientoch. Prečo ste si vybrali túto cestu?

Áno, spolu je to už 22 rokov, ako sa moje kroky presmerovali z profesie aktívneho psychológa, k deťom s ochorením srdca. Bola som už v detstve vychovávaná v atmosfére, ktorá ma učila pomoci akosi prirodzene, a preto som si aj vybrala profesiu, ktorá ma k tomu predurčovala. Život mi však priniesol do cesty smutnú udalosť u blízkych priateľov a ja som chcela v tom čase zachrániť svet. Stretnutie s pánom prof. Mašurom, za ktorým som sa vybrala s ponukou, že chcem pomáhať deťom s ochorením srdca, bolo prelomové.

Ako Vaša pomoc vyzerala v začiatkoch?

Pán profesor sa ma na to pri našom stretnutí tiež opýtal, že ako si predstavujem moju pomoc. Moja odpoveď bola veľmi jednoduchá, ale plná emócií a odhodlania – „neviem, ale chcem“. Profesor sa zasmial a povedal „tak poďme do toho“. Začala som organizovaním rôznych podujatí pre pacientov, ktorí boli hospitalizovaní a nemali šancu zažívať radosti svojich zdravých rovesníkov. Ja som ich v tom odmietala nechať a oslovila som mnohé známe tváre, ktoré mi v tom nezištne pomáhali. Boli to Katka Hasprová, Jaro Filip, Stano Radič, Jožo Pročko, neskôr Jaro Bekr s Monikou Hilmerovou, René Štúr, známe tváre z TV Markíza a ďalší a ďalší. Ich návštevy pri postieľkach detí sa stali nezabudnuteľnými zážitkami z inak pochmúrnej a náročnej hospitalizácie. Mám na to aj ja sama krásne spomienky. Tiež nechýbali prvé nesmelé pokusy získavania finančných prostriedkov pre potreby DKC.

Kedy nastal čas zmeny na oficiálne prevzatie vedenia Nadácie Detského kardiocentra?

Do roku 2006 viedol nadáciu MUDr. Michal Holáň, ktorý ju spolu s prof. Mašurom založil. Keď sa rozhodol zmeniť svoje pôsobenie v Detskom kardiocentre, Správna rada nadácie oslovila s ponukou mňa. Vedela som, že opäť je treba pomôcť, aby sa nadácia posúvala ďalej a plnil sa jej zmysel. Ponuku som prijala s pokorou a láskou k tejto práci a dnes môžem s hrdosťou rekapitulovať všetky kroky, ktoré postupne modernizovali medicínske prístroje, zlepšovali hospitalizačné podmienky pre pacientov a ich rodičov, pomáhali pri zvyšovaní odbornosti medicínskeho personálu DKC, ale aj posúvali našich pacientov v kvalite života tam, kam patria, medzi ich zdravých rovesníkov.

Na čom pracujete momentálne a kam sa nadácia za tie roky posunula?

Ak pracujete v sfére pomoci, vždy je čo robiť a v čom pomáhať. Nadácia zásobila Detské kardiocentrum množstvom diagnostických prístrojov, zdravotných, ale aj detských pomôcok, nakúpila nábytky, elektroniku, klímu, vymaľovala priestory, dala zrekonštruovať okná a tak ďalej. Je toho tak veľa, že tu nemáme priestor na všetko. Ale časy sa menia, v najbližších dňoch sa malí pacienti sťahujú do nových priestorov Detského kardiocentra, a preto naša úloha sa transformuje aj do iných projektov, viac zacielených na samotného pacienta. Rozšírili sme svoje aktivity o edukáciu pacientov po závažných zákrokoch, spolu s vedením NÚSCH, a.s. tvoríme nové Integratívne centrum pre pacientov, pracujeme na športovom projekte, ktorý by mal dať možnosť deťom s ochorením srdca vykonávať pohybové aktivity v adekvátnych športoch a naďalej plánujeme finančne podporovať Detský kardiotábor. Zároveň sme tu pre Detské kardiocentrum vždy, keď vznikne požiadavka akéhokoľvek druhu, my sa zapojíme k dosiahnutiu jej splnenia.

Začínali ste v nadácii sama, no vybudovali ste si tím spolupracovníkov, s ktorými už niekoľko rokov ťaháte nadáciu smerom hore. Aká je spolupráca s Vašimi dievčatami?

Výsledky našej tímovej práce sú viditeľné na efektivite práce celej nadácie. Viem, že sa na moje baby a nášho IT technika Tibora môžem spoľahnúť pri plnení všetkých úloh, ktoré dostávame od Správnej rady a to je pre mňa zadosťučinenie, že som si zvolila správne. Pracujeme skutočne na rôznych frontoch, nebojíme sa ísť do akejkoľvek sféry, keď vieme, že to prinesie pomoc pre našich malých drobcov. Ďakujem môjmu tímu za pracovitosť, súdržnosť, invenciu, ale hlavne oddanosť k tak krásnej práci.

J. K.

8. ročník kalendára „Cez umenie k detskému srdcu“

Už dlhých osem rokov úspešne prebieha projekt Kalendár „Cez umenie k detskému srdcu“. Aj napriek tohtoročnej mimoriadne náročnej situácii sa podarilo nafotiť nádherný kalendár pre rok 2021 s trinástimi úchvatnými dielami renomovaných umelcov.

Rok 2020 nebol pre nikoho jednoduchý. Aj Nadácia Detského kardiocentra musela v rámci svojich projektov improvizovať, no napriek nepriaznivej situácii sa aj tentokrát podarilo zrealizovať úspešný projekt Kalendár „Cez umenie k detskému srdcu“ a dotiahnuť ho k skvelému výsledku. Vďaka našej stálici, šikovnej fotografke Jane Keketi, sa podarilo nafotiť kalendár pre rok 2021 a treba uznať, že každá fotografia v sebe nesie svoj jedinečný príbeh spolu s úžasnými deťmi, ktoré sa zahrali na malých modelov a modelky. „Ôsmy ročník kalendára pre Nadáciu Detského kardiocentra je úspešne za nami. Fotili sme v krásnych priestoroch Zoya Museum spoločnosti Elesko a opäť chcem vyjadriť veľkú vďaku za podporu všetkým umelcom za krásne darované diela, deťom za ochotné pózovanie a rodičom a celému môjmu tímu za skvelú spoluprácu. Som šťastná, že napriek tejto ťažkej dobe sme kalendár zrealizovali a opäť pomôže malým pacientom z Detského kardiocentra“, povedala fotografka.

Viacero umelcov, ktorí venovali nadácii svoje diela, netreba zvlášť predstavovať, pretože svoje umelecké skvosty darovali do projektu už niekoľkokrát. Avšak vlastníci nového kalendára pre rok 2021 sa môžu kochať aj dielami od našich nových podporovateľov. Máme tú česť ich vymenovať a všetkým veľmi pekne poďakovať. Gordana Glass a jej dielo „Strážca“ – platinový odliatok maľovaný bielym zlatom, Arpád Pál a dielo „Strom“ – smrekové drevo, zlato, striebro a olej, Tibor Bártfay a jeho „Rana“ – koláž, za ktorú ďakujeme rodine pána Bártfaya, Marian Vida a jeho dielo „Kolesá“ – olejomaľba, Daniel Brunovský a jeho obraz „“Les“ – olej na plátne, Katarína Vavrová a jej „Remedios“ – ručne kolorovaný lept, Jana Brisudová a jej dielo „Lucky“ – skamenelé drevo a bronz, Michaela Rázusová Nociarová a jej dielo „Na oboch stranách“ – olej na plátne, Adela Melišeková Dojčanová a jej obraz „Chlapec a líška“ – maľba na skle, Jaroslav Bello Beliš a jeho „Kopec“ – sklo koláž, Slavomír Dlubač a jeho dielo „Zachránené srdce“ – drevo orech, Štefan Porubän a „Metamorfózy“ – serigrafia a Ivan Patúc s dielom „Všetko prebolí“ – drevo, meď, hliník, nerez.

Jednotlivé umelecké diela boli exkluzívne vystavené na Národnom futbalovom štadióne v Bratislave. Touto cestou sa chceme poďakovať pánovi Komorníkovi a ďalším skvelým ľuďom, ktorí nám poskytli priestory a umožnili verejnosti vzhliadnuť diela pred samotnou dražbou.

Vzhľadom na aktuálnu situáciu ohľadne Covid 19 aukcia prebiehala formou online dražby s podporou Aukčnej spoločnosti SOGA. Všetky diela, ktoré v online aukcii neboli vydražené, budú posunuté do ďalšej aukcie, ktorá bude realizovaná už za osobnej účasti dražiteľov po skončení pandémie. „Úprimne sa teším, že napriek mimoriadne náročnej situácii sa podarilo v online aukcii získať finančnú čiastku, ktorá pomôže malým pacientom v Detskom kardiocentre spríjemniť nemocničné prostredie počas ich hospitalizácie. Všetkým dražiteľom z úprimného srdca ďakujem“, povedala riaditeľka nadácie Mária Kadlečíková.

Zo srdca ďakujeme za spoluprácu

Národný futbalový štadión

Činnosť Nadácie Detského kardiocentra sledujeme už niekoľko rokov a preto nás veľmi teší, že sme mohli byť súčasťou tohto krásneho projektu, ktorý prostredníctvom umenia pomáha deťom. Pavel Komorník, predseda predstavenstva NFŠ, a.s.

Gallery Gwerk

Projekt „Cez umenie k detskému srdcu“ nám v Gallery Gwerk bol svojou ideou veľmi blízky. Veď pomáhať tým, ktorí to potrebujú a najmä, ak ide o deti, je v každej dobe veľmi dôležité. Nielen ako gesto, ale najmä ako prejav ľudskosti, ktorá sa čoraz viac stáva obeťou technologického pokroku. Aj preto sa v Gallery Gwerk orientujeme na umenie, ktoré je nielen kvalitné, ale prináša aj radosť, potešenie a harmóniu. Do projektu sme sa zapojili s dielom súčasného vyhľadávaného autora Mariana Vidu a veríme, že jeho dielo „Kolesá“ prinesie osoh tam, kde je to potrebné. Melita Fodor Gwerková

J. K.

Z darovaných diel mám radosť a prežívam veľkú pokoru

Skvelý umelec a ešte lepší človek. Srdečný a večne dobre naladený **Arpád Pál** myslí na podporu detí s ochorením srdca už 8 dlhých rokov. Nevynechal ani tento rok a opäť venoval svoje prekrásne dielo do projektu Nadácie Detského kardiocentra Kalendár „Cez umenie k detskému srdcu". Ako vníma túto formu pomoci a od koho sa on sám svojmu remeslu učil?

„Dielo Arpáda Pála vlastní aj samotná kráľovná Alžbeta II."

Kalendár "Cez umenie k detskému srdcu" je projekt, ktorý Nadácia Detského kardiocentra realizuje už ôsmy rok a Ty si ani jeden rok nevynechal príležitosť darovať svoje dielo pre tento projekt. Prečo si tak verný tomuto projektu?
Preto som verný tomuto projektu, lebo za ním stoja ľudia, za ktorými vidieť výsledky, vyliečené deti v medicínskych podmienkach a vďační rodičia.

Súčasťou predstavenia kalendára býva aj aukcia diel, ktoré sú v kalendári nafotené. Si takmer vždy prítomný na tomto podujatí a Tvoje diela patria pravidelne k tým, ktorých cena vybehne vždy veľmi vysoko. Ako prežívaš tieto chvíle?
Je to zadosťučinenie za roky strávené v ateliéri a radosť z toho, že moje umenie sa ľuďom páči.

Napadne Ti niekedy skutočnosť, že v Detskom kardiocentre je niekoľko medicínskych prístrojov zachraňujúcich detské životy, ktoré si darovaním svojho diela do aukcie významným spôsobom pomohol získať?
Mám z toho naozaj radosť a prežívam veľkú pokoru.

Ľudia, ktorí navštívili Tvoj ateliér v Banskej Štiavnici sa obzvlášť radi k Tebe vracajú a vychutnávajú si jeho atmosféru. Prečo je tomu tak?
Asi preto, že som normálny, obyčajný človek.

Ako si sa k Tvojmu majstrovstvu dostal, kto, resp. čo bola top motivácia? A prečo práve drevo a drahokamy?
Robím to, čo robil aj môj starý otec. Maľujem, vyrezávam a snažím sa, aby to lahodilo oku. A som na seba veľmi prísny, nikdy nie som spokojný s konečným výsledkom. S kameňmi pracujem od detstva. Najskôr to boli mineralogické olympiády, potom štúdium na strednej baníckej škole a potom som chodil na vysokú školu. Medzitým som navštevoval geologické expedície, zažil som prácu v podzemí a popri tom som robil svoju umeleckú činnosť.

To znie zaujímavo. Poznáme Ťa ako mimoriadne invenčného a pracovitého umelca. Ako oddychuje človek, ktorý je tak vyťažený?
Oddychujem prácou a sem tam spím :)

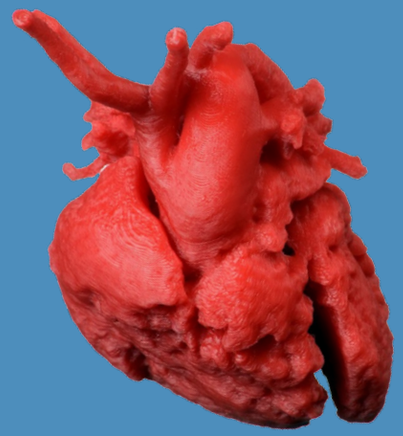
J.K.

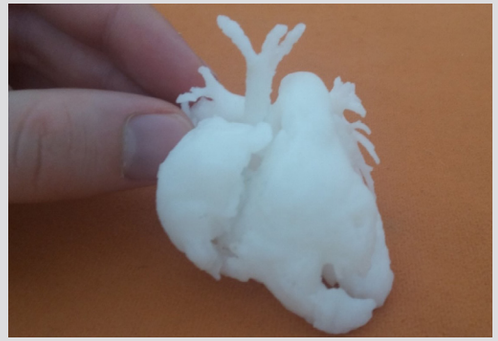
Využitie tlačených 3D modelov srdca u detských pacientov s vrodenými chybami srdca

Vrodené chyby srdca sa vyskytujú takmer u 1% živonarodených detí. Liečbou u väčšiny týchto detí je, či už kardiochirurgická operácia, alebo katetrizačný intervenčný zákrok. Keďže existuje široká škála anatomických variant vrodených chýb srdca (cca 80 typov), každému takémuto zákroku predchádza zobrazenie srdca a veľkých ciev, ktoré zadefinuje, o aký typ vrodenej chyby srdca ide, a podľa výsledku ktorého sa volí liečebný postup. U väčšiny pacientov pre tento účel postačuje echokardiografia (ultrazvukové vyšetrenie srdca) ako základná zobrazovacia metóda v detskej kardiológii. V prípadoch, ak ide o zložitejšie vrodené chyby srdca, je táto metóda doplňaná katetrizačnou angiografiou, CT-angiografiou alebo zobrazovaním srdca pomocou magnetickej rezonancie.

Avšak najdokonalejším zobrazením srdca je vytlačenie jeho reálnej trojdimenzionálnej kópie v mierke 1 : 1 pomocou 3D tlačiarne. V porovnaní s ostatnými zobrazovacími metódami umožňuje najprehľadnejšiu analýzu anatomických detailov a ich vzájomného priestorového vzťahu v reálnom 3D priestore. Je to veľmi dôležité u komplexných vrodených chýb srdca, keďže **aj ten najmenší anatomický detail môže napomôcť k voľbe toho najoptimálnejšieho operačného postupu v danom konkrétnom prípade.** U takto komplexných chýb totiž prichádza do úvahy viacero operačných postupov a v prípade, ak sa zvolí nesprávny postup, šance na prežitie a dobrú kvalitu života po operácií sa znižujú. Výsledky viacerých zahraničných štúdii preukázali, že využitie 3D-modelov srdca v klinickej praxi prispieva, ako k vyhnutiu sa chirurgickej improvizácii počas operácie, tak aj ku skráteniu času operácie, čím sa znižuje pooperačná morbidita a mortalita pacientov. **Naše skúsenosti s využitím 3D modelov srdca tieto výsledky jednoznačne podporujú, čo potvrdzuje aj fakt, že pri niektorých diagnózach sa analýza 3D modelov srdca stala v rámci predoperačného plánovania už štandardom.** S tlačou 3D modelov detských srdiečok pacientov manažovaných v DKC Bratislava sme začali v roku 2014, odkedy sme do súčasnosti vytlačili cca 50 exemplárov.

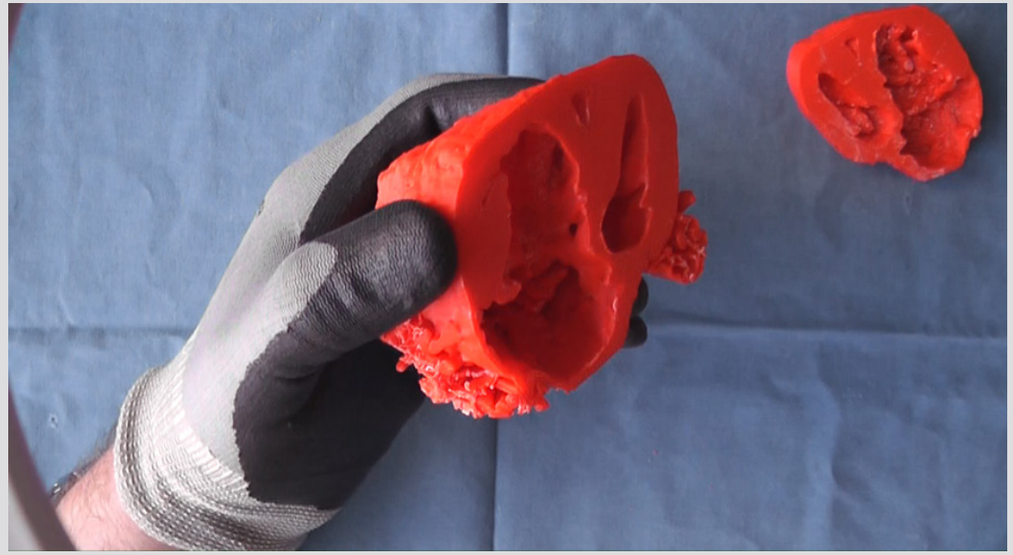

Ako vstupné dáta pre tlač 3D modelov srdca sme využili dáta z CT-angiografie, čo znamená, že pred samotnou 3D-tlačou modelu srdca musí pacient podstúpiť CT vyšetrenie s intravenóznym podaním kontrastnej látky. Nasleduje najzložitejšia fáza výroby 3D - modelu, tzv. segmentácia dát realizovaná v špeciálnych grafických programoch, počas ktorej treba exaktne vyznačiť dutiny srdca a veľkých ciev, ktoré majú byť vytlačené. Takýto typ segmentácie využívame najmä na zobrazenie anomálií ciev prichádzajúcich a vychádzajúcich zo srdca. Nasleduje samotný proces 3D-tlače trvajúci, v závislosti od veľkosti modelu, od niekoľkých hodín až po niekoľko desiatok hodín. Po vytlačení a vychladnutí modelu sa mechanicky odstráni podporný materiál, ktorý udržiava stabilitu modelu počas tlače. **V súčasnosti už disponujeme modernejšou 3D-tlačiarňou využívajúcou vo vode rozpustný podporný materiál, tým pádom stačí vytlačený model s podporným materiálom ponoriť na niekoľko hodín do nádoby s vodou a následne sa z vody vytiahne už len čistý 3D-model srdca.** Najčastejšie využívaným materiálom, z ktorého sa 3D modely srdca tlačia, sú umelé materiály, ako napríklad polymliečna kyselina.

V súčasnosti disponujeme tlačiarňou využívajúcou na tlač modelu srdca gume podobný materiál, ktorého výhodou je väčšia mechanická odolnosť, ako aj možnosť tréningu operácie srdca na samotnom modeli. Ak je zámerom vytlačiť kompaktný výtlačok svaloviny myokardu a stien veľkých ciev, musíme využiť iný typ segmentácie, pri ktorom sa zo zdrojových dát vyznačia práve tieto priestorové dáta. **Cieľom využitia takéhoto typu modelu nie je však pozerať sa na srdce zvonku, ale analyzovať anatomické anomálie vo vnútri srdca, čo znamená, že treba model srdca prerezať.** Iniciálne sme to robili mechanicky rôznymi pílami, neskôr sme modely začali „rezať" elektronicky pred samotnou tlačou, a následne sme samostatne vytlačili dve kompatibilné časti modelu s možnosťou pozrieť sa priamo do vnútra srdca. Okrem spomínaného predoperačného plánovania, či eventuálneho nácviku kardiochirurgického zákroku, 3D tlačené modely srdca využívame ako učebné pomôcky v edukácii študentov medicíny, či samotných pediatrických kardiológov alebo kardiochirurgov. Zároveň sa môžu využiť ako aj názorné pomôcky pre rodičov, ktorým je nutné čo najjednoduchšie vysvetliť, akou vrodenou chybou srdca ich dieťa trpí a aký typ operácie je u ich dieťaťa plánovaný. V poslednom roku okrem tlačených 3D – modelov v predoperačnom plánovaní využívame aj vysegmentované elektronické virtuálne 3D modely srdca umožňujúce napríklad „virtuálny prelet" cez jednotlivé oddiely srdca, čím možno taktiež získať detailný anatomický prehľad o danej vrodenej chybe srdca. Perspektívou vo využívaní 3D tlače v detskej kardiológii je vyvíjajúci sa „bioprinting", ktorého ambíciou je presne podľa potreby vytlačiť napríklad chýbajúcu časť cievy alebo srdcovú chlopňu s naočkovanými živými bunkami, ktoré umožnia rast cievy alebo chlopne s rastom detského pacienta.

doc. MUDr. Peter Olejník PhD.
prednosta Kliniky detskej kardiológie LFUK a DKC

Už 10 rokov podporujeme zdravie detí

Daniel Kollár stojí na čele ČSOB už 16 rokov. Srší z neho pozitívna energia a my v Nadácii Detského kardiocentra sme vďační, že môžeme byť súčasťou podpory ČSOB nadácie už veľa rokov. Vážime si túto dlhoročnú pomoc a sme radi, že sme sa mohli s generálnym riaditeľom o našej spolupráci porozprávať.

V Nadácii Detského kardiocentra Vás vnímame ako veľmi srdečného človeka, ktorý už mnoho rokov podporuje naše deti s vrodenou chybou srdca. Čo Vás viedlo k tejto pomoci?

V tomto kontexte je dôležité hovoriť najmä v mene celej našej spoločnosti ČSOB, ktorá prostredníctvom ČSOB nadácie podporuje zdravie detí už od svojho vzniku. Už 10 rokov sa snažíme sústreďovať našu finančnú pomoc tam, kde je to najviac potrebné, a preto sa podpora zdravia detí stala aj jedným z pilierov našej ČSOB nadácie. Uvedomujeme si totiž, že nie každé dieťa má to šťastie, aby sa narodilo úplne zdravé a prežívalo svoje detstvo so všetkým, čo k nemu patrí. Najmä v prvých fázach svojho života potrebuje dostať maximálnu opateru a starostlivosť tak, aby bolo pripravené čo najplnohodnotnejšie prežiť svoje ďalšie roky a tešiť sa zo sveta okolo seba.

Za vašu finančnú pomoc sme veľakrát mohli zakúpiť alebo spolufinancovať dôležité prístroje na oddelenia. Aj nedávno, počas pandémie, to bol vzácny prístroj na pľúcnu ventiláciu. Aký je to pocit?

Okrem množstva negatív, ktoré pandémia koronavírusu so sebou priniesla, vidím aj niekoľko pozitív. Jedným z nich je určite aj takmer okamžitá solidarita nielen medzi ľuďmi, ale aj mnohými podnikateľskými subjektami. Táto ťažká situácia v zdravotníctve zmobilizovala aj nás a konali sme veľmi rýchlo. Je príjemné zažiť pocit spolupatričnosti, keď viete, že zakúpený prístroj umelej pľúcnej ventilácie zachraňuje a bude zachraňovať ľudské životy. Sme radi, že v Nadácii Detského kardiocentra máme dôveryhodného a spoľahlivého partnera.

V roku 2019 ste sa na vianočných trhoch aj osobne pričinili o krásnu sumu, ktorú ste zbierali pri svojom stánku. Ste typ človeka, ktorý sa dá nahovoriť na aktivity tohto druhu?

Myšlienka účasti na bratislavských vianočných trhoch u nás kolovala už dlhšie, avšak až v roku 2019 sa nám ju podarilo dotiahnuť do reality. Nebolo preto potrebné presviedčať ma. Na vianočných trhoch vždy vládla úžasná atmosféra, ktorá, keď sa spojí s dobročinnosťou, vznikne z toho niečo výnimočné. Dodnes som hrdý na svojich kolegov, ktorí sa osobne počas dvoch zimných týždňov podujali stráviť niekoľko hodín po práci v našom nadačnom stánku a oslovovať okoloidúcich návštevníkov, aby nám pomohli s podporou Detského kardiocentra. Našu účasť na vianočných trhoch v Bratislave, ako aj trhy samotné, prekazila v roku 2020 zlá epidemiologická situácia, avšak verím, že si túto peknú činnosť budeme môcť ešte zopakovať v ďalších rokoch.

V nadácii rozbiehame aj športový projekt pre našich pacientov. Ako je to u Vás so športom? Športujete rád? Stíhate to popri svojej náročnej práci?

Športujem veľmi rád, pretože pravidelným pohybom človek prispieva k svojmu zdraviu. V zime zvyknem najviac lyžovať, no už na jar sa prepínam do bežeckého módu, pretože začínam trénovať na bratislavský maratón, ktorého je ČSOB generálnym partnerom už viac ako 13 rokov. ČSOB Bratislava Marathon je udalosť, ktorou žije celá naša spoločnosť a na ktorú sa vždy veľmi teším. V konečnom dôsledku je šport a zdravý životný štýl taktiež jedným z pilierov našej ČSOB nadácie, preto behu ako jednému zo športov venujeme u nás v spoločnosti veľkú pozornosť. Zastávam názor, že na akúkoľvek fyzickú aktivitu by si mal človek nájsť čas aspoň raz za deň aj napriek pracovným povinnostiam.

ČSOB nadácia sa rozhodla finančne podporiť projekt „Žijem naplno“, v ktorom pomáhame deťom zaradiť sa do života ich edukáciou v oblasti psychomotorického vývoja, ktorý je potrebné naštartovať do správneho režimu po vážnych zákrokoch na srdci. Čím Vás zaujal tento projekt?

Všetky činnosti našej spoločnosti a každodenná práca mojich kolegov majú jasný cieľ – pomôcť našim klientom žiť lepší život. A to je cieľom aj vašej nadácie v projekte „Žijem naplno“. Rekonvalescencia detských pacientov totiž nekončí opustením priestorov nemocnice. Pobyt v nemocnici po invazívnych alebo neinvazívnych zákrokoch má za následok prerušovaný proces výučby, prerušované priateľstvá s rovesníkmi a ďalšie ťažkosti (aj psychické), ktoré si zdravý človek nevie ani len predstaviť. Veríme, že tento projekt pomôže deťom k plnohodnotnému a radostnému návratu do života. Sme hrdí na to, že budeme môcť byť pri tom.

J. K.

Naše partnerstvo je poctou histórii priateľstva našich národov

Sympatická Bridget A. Brink je americkou veľvyslankyňou na Slovensku od augusta 2019. Návšteva nového pavilónu DKC jej pripomenula, že kedysi aj ona chcela byť lekárkou. Zároveň vzdala hold Detskému kardiocentru za to, aké špičkové pracovisko dokázali od svojich začiatkov vybudovať. A čo všetko už pani veľvyslankyňa stihla objaviť okrem našich krásnych hôr?

Ste na Slovensku už takmer rok a pol, stalo sa Vašim dočasným domovom. Aké boli Vaše predstavy pred príchodom do našej krajiny a v čom sa líši od nich už dnešná realita?

Na Slovensko som prišla v auguste 2019 a predtým som viac ako dvadsať rokov pracovala na prehĺbení a posilnení amerického partnerstva s Európou, takže som bola oboznámená s týmto regiónom a jeho dôležitými otázkami. Aj napriek tomu som Slovensko nikdy predtým nenavštívila. Počula som, že táto krajina je skutočným klenotom a skutočnosť ďaleko prevýšila moje očakávania, čo sa týka ľudí, jedla či prírody. Okrem ústretovej pohostinnosti a skvelého jedla sme si s rodinou skutočne užili aj rozmanitú prírodu. Som veľkým fanúšikom vašich národných parkov a ešte predtým, ako prišla pandémia, som všetky okrem jedného navštívila. Mám rada aj krásy a históriu malých miest a dedín po celej krajine. V ľuďoch, zdrojoch a prírode na Slovensku vidím obrovský potenciál a možnosti. Svet musí vedieť viac o skrytých pokladoch Slovenska. Je to úžasné miesto pre život a prácu.

Ako vnímate Vy osobne a veľvyslanectvo Vašu spoluprácu s Detským kardiocentrom?

Som nadšená, že spolupráca medzi americkými a slovenskými lekármi, ktorá sa začala zhruba pred 25 rokmi, sa neustále rozrastá a prehlbuje. Je úžasné, čo môže vyrásť z jednoduchých začiatkov. Spolupráca medzi Detským kardiocentrom na Slovensku a americkým kardiocentrom začala stretnutím dvoch ľudí, ktoré sa uskutočnilo počas návštevy amerického lekára v rámci vládneho programu USA v roku 1992. A teraz je na Slovensku kardiocentrum pravidelne spolupracujúce s USA odborníkmi, ktorí sa podieľajú na záchrane životov detí. Je to naozaj niečo špeciálne. Som hrdá na to, že môžem byť súčasťou prebiehajúcej spolupráce, ktorá vychádza z práce našich kolegov počas dlhých rokov. Tento projekt a partnerstvo je poctou histórii priateľstva našich národov.

Diskusia o významne umenia v priestoroch nemocnice

V novembri 2019 ste navštívili Detské kardiocentrum a ako aj nový pavilón, do ktorého sa má Detské kardiocentrum čoskoro presťahovať. Poznáte nemocnice v USA, aký máte dojem z tejto nemocnice určenej pre starostlivosť o deti s ochorením srdca?

Chcem sa opäť poďakovať Detskému kardiocentru a jeho vedeniu za možnosť navštíviť nový pavilón. Bola to veľmi dojímavá návšteva. Môj starý otec bol lekár a ja sama som chcela byť lekárkou, kým som nešla na vysokú školu a neobjavila som v sebe vášeň pre iné povolanie. Pamätám si, ako mi môj starý otec rozprával o časoch, keď niekomu pomáhal zlepšovať kvalitu života a myslím si, že to posilnilo moje vnímanie hodnoty ľudí, ktorí svoj život zasvätili pomoci iným. A teraz, viac ako kedykoľvek predtým, keď bojujeme s touto pandémiou, som vďačná predovšetkým lekárom a zdravotníckemu personálu za ich neutíchajúce úsilie o záchranu a ochranu životov a samozrejme, obzvlášť za ochranu života detí. Verím, že pandémia nás všetkých prinútila zastaviť sa a spomenúť si na hodnotu týchto povolaní, ktoré sú životne dôležité pre naše zdravie, pohodu a bezpečnosť.

Príhovor pani veľvyslankyne počas videokonferencie s Detskou nemocnicou vo Filadelfii

Byť veľvyslankyňou veľkej a svetovo významnej krajiny, akou Spojené štáty americké sú, je určite veľká výzva, ale aj zodpovednosť. Ako túto skutočnosť vnímate s odstupom času?

USA je obrovské a rozmanité miesto, ale vždy som mala vzťah aj k okolitému svetu a medzinárodným vzťahom. Som z malého mesta na stredozápade (v štáte Michigan), no keď som sa dala na túto kariéru v zahraničí, cestovala som po svete. Moja rodina a priatelia mi veľmi pomohli, aj keď by si tento život pravdepodobne sami nevybrali. Ako veľvyslankyňa USA som veľmi hrdá na to, že môžem reprezentovať svoju krajinu. Rada by som zopakovala, čo je v našej ústave, že sa zameriavame na vytvorenie „dokonalejšej únie", čo znamená, že sa neustále snažíme napĺňať naše základné ideály, ktoré zahŕňajú ochranu slobody našich občanov. Na dosiahnutie tohto cieľa musíme žiť aj doma podľa hodnôt, ktoré presadzujeme a spolupracovať s ostatnými na ich upevňovaní v zahraničí. Spojenecké vzťahy medzi Amerikou a Slovenskom sú základom a sú rozhodujúce pre bezpečnosť a prosperitu našich národov. Je teda neuveriteľnou cťou viesť veľvyslanectvo USA na Slovensku pri podpore tohto cieľa a úsilia, ktoré je dôležité pre ochranu spoločných hodnôt všetkých našich občanov.

Kde na Slovensku sa cítite najpríjemnejšie a kam Vás to ešte ťahá, čo túžite spoznať?

Všade! Za rok a pol na Slovensku som sa snažila spoznať rôzne časti krajiny. Mala som veľkú česť túlať sa po vašich národných parkoch, navštíviť veľa hradov a mnoho historických miest. Moja rodina a ja milujeme prírodu. Užili sme si teda Tatry, ohromení divočinou Poloniny a prešli sme sa po Suchej Belej v Slovenskom Raji. Tiež ma baví kultúra, hudba a história. Už sa neviem dočkať, až sa vrátim do Košíc, aby som sa prešla centrom starého mesta, dala si jedlo v malých kaviarňach a navštívila niektoré z historických miest na severnom a južnom Slovensku. Teším sa na stretnutie s ďalšími Slovákmi po celej krajine, pokiaľ to podmienky dovolia.

Učíte sa spolu s deťmi po slovensky? Ak áno, ako sa vám darí?

Áno, učím sa slovenčinu. V minulosti som študovala slovanské jazyky, takže rozumiem viac ako rozprávam, ale každým dňom sa zlepšujem. Som presvedčená, že jazyk je odrazom kultúry a myslím si, že aby ste porozumeli ktorejkoľvek krajine a jej obyvateľom, musíte sa tiež pokúsiť porozumieť jazyku. Moja rodina sa už čo to naučila a moje deti tu už objavili miestne dobroty včítane Mily a Kofoly. Slovensko si veľmi užívame.

J. K.

Odovzdanie daru - knihy o 25 ročnej americko-slovenskej spolupráci v oblasti detskej kardiológie

Project Hope USAID a rozvoj Detského kardiocentra

Významnú úlohu pre úspešné fungovanie Detského kardiocentra mal vládny program USA, **The Project Hope.** Jedná sa o program **Agentúry Spojených štátov amerických pre medzinárodný rozvoj** (angl. United States Agency for International Development, **USAID**), ktorá bola založená v roku 1961 rozhodnutím prezidenta Johna F. Kennedyho za účelom poskytovania ekonomickej, rozvojovej a humanitárnej pomoci na celom svete. „Project Hope" pomáha v prípade živelných pohrôm, v boji proti infekčným chorobám a tiež pomáha zdravotníckym systémom zlepšovať starostlivosť o zdravie matiek, novorodencov a detí.

Po páde komunistického režimu v roku 1989 sa USAID prostredníctvom Project-u Hope zameral na zlepšenie zdravotnej starostlivosti v strednej a východnej Európe. Detské kardiocentrum úspešne požiadalo o **grant** a získalo od USAID **2,5 milióna dolárov** s cieľom dosiahnuť vysokú úroveň diagnostiky a starostlivosti o deti narodené s vrodenými chybami srdca. **Detská nemocnica v Bostone** (Boston Children´s Hospital) bola vybratá ako odborný partner projektu. Táto nemocnica patrí už desaťročia k najlepšie hodnoteným nemocniciam v USA. **Profesor Jozef Mašura,** v tom čase primár Detského kardiocentra, bol vyškolený v administratíve a manažmente tohto medicínskeho programu a úspešne ho počas celého obdobia viedol.

V rámci 5-ročného projektu početný tím Detskej nemocnice v Bostone vedený **chirurgom Johnom E. Mayerom a kardiológom Gilom Wernovským** viackrát navštívil Slovensko, aby úzko spolupracoval s pracovníkmi Detského kardiocentra. Pracovné tímy pozostávajúce z lekárov a sestier Detskej nemocnice v Bostone prichádzajúce do Detského kardiocentra boli zostavené tak, aby pokryli diagnostiku srdcových chýb u detí, chirurgickú liečbu ako aj predoperačnú a pooperačnú starostlivosť. Tímový prístup a mentorstvo sa ukázali byť zásadné pre úspech tohto projektu.

Okrem **investícií do prístrojov** a **vzdelávacích materiálov** sa jedenásť lekárov a zdravotných sestier tímu DKC zúčastnilo **školiacich programov v Bostonskej detskej nemocnici.** Program tiež kládol dôraz na podporu **starostlivosti zameranej na rodinu.** V časoch, keď v slovenských nemocniciach fungovali 2 – hodinové návštevné hodiny mimo oddelenia a prístup k pacientovi na izbe alebo oddeleniach intenzívnej starostlivosti sa neumožňoval, tento projekt silne odporúčal rodičom detských pacientov, aby navštevovali svoje deti na oddeleniach intenzívnej starostlivosti a aby sa podľa možností podieľali na poskytovaní starostlivosti.

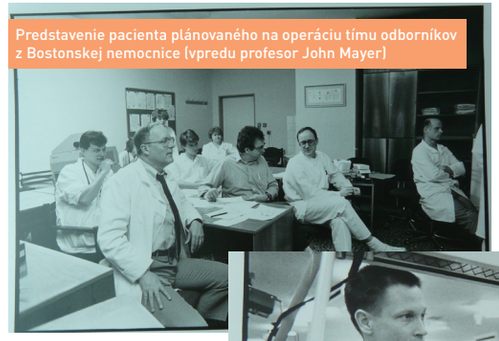
Veľvyslanec Slovenskej republiky v USA Ivan Korčok udelil profesorom Johnovi E. Mayerovi a Viktorovi Hraškovi Zlatú medailu ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky za aktívny prínos k rozvoju slovensko-amerických vzťahov

Príjem pacienta po operácii na oddelenie intenzívnej medicíny

Ranná vizita u pacienta operovaného profesorom Johnom Mayerom

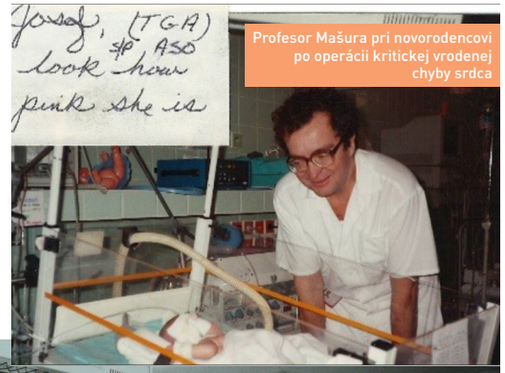
Predstavenie pacienta plánovaného na operáciu tímu odborníkov z Bostonskej nemocnice (vpredu profesor John Mayer)

Vďaka Project-u Hope sa významné **zlepšenie** dosiahlo **v každej oblasti starostlivosti o deti s ochoreniami srdca.** V nasledujúcom desaťročí došlo k dramatickému zvýšeniu počtu operovaných pacientov, čo úplne pokrylo potreby Slovenska. Úmrtnosť významne poklesla z viac ako 10 % na menej ako 2 % napriek zvýšenej komplexnosti a závažnosti operovaných chýb.

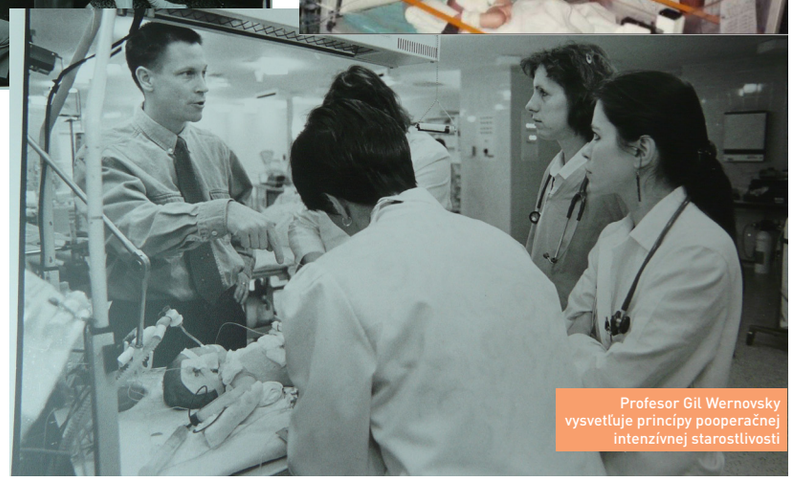
4. decembra 2019 na slávnostnom ceremoniáli, ktorý sa konal na Veľvyslanectve Slovenska vo Washingtone, ocenil **veľvyslanec** Slovenskej republiky v USA **Ivan Korčok** vynikajúcu prácu Bostonskej detskej nemocnice a Detského kardiocentra v Bratislave. **Profesorom Johnovi E. Mayerovi** a **Viktorovi Hraškovi** udelil Zlatú medailu ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky za aktívny prínos k rozvoju slovensko-amerických vzťahov.

Je fascinujúce, že projekt, ktorý sa uskutočnil pred viac ako 25 rokmi, má aj teraz obrovský vplyv na kvalitu starostlivosti o deti narodené s vrodenými chybami srdca na Slovensku.

doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD.
Primárka Oddelenia anestéziológie
a intenzívnej medicíny DKC

Profesor Mašura pri novorodencovi po operácii kritickej vrodenej chyby srdca

Profesor Gil Wernovsky vysvetľuje princípy pooperačnej intenzívnej starostlivosti

foto z Projectu Hope:
Milan Illik

4. ročník edukačného projektu
ŽIJEM NAPLNO
Takto napredujeme

Nadácia Detského kardiocentra už štvrtý rok úspešne pomáha malým kardiologickým pacientom a ich rodičom s edukáciou za pomoci úžasného projektu „Žijem naplno“. Naši špeciálni pedagógovia navštevujú deti s ochorením srdiečka v domácom prostredí, aby im pomocou špeciálnych metód a tréningov pomohli prekonávať ich ochorením spôsobené hendikepy. Naši skvelí pedagógovia nám porozprávali, čo obnáša ich práca aj ako sa im s detičkami pracuje.

Pedagóg Peter Vácha (západné Slovensko):

„Keďže deti poznám od vzniku projektu, mám s nimi vytvorený dôverný vzťah. rovnako aj s ich rodičmi. Na rozdiel od školského prostredia s deťmi pracujem v ich prirodzenom domácom prostredí, kde sú otvorené, uvoľnené a ľahšie sa motivujú k aktivitám. Napĺňanie cieľov vzdelávania práve týmto spôsobom v pokojnej atmosfére je v porovnaní so školským prostredím ďaleko efektívnejšie. Práve práca v domácom prostredí dáva dieťaťu možnosť zažiť úspech, dieťa získava sebadôveru a vie sa neskôr ľahšie zaradiť do kolektívu. Ak sa pozrieme na jednotlivé oblasti, tak deti si osvojujú kľúčové kompetencie vytýčené v jednotlivých vzdelávacích programoch, ako napr. rozvoj komunikácie, rozvoj grafomotoriky, rozvoj sociálnych zručností a rozvoj kognitívnych zručností v jednotlivých vzdelávacích oblastiach. Počas obdobia mojej spolupráce s rodinami zaznamenali všetky deti veľký progres, niektoré až do takej miery, že mohli projekt opustiť a dať šancu iným. S každým dieťaťom pracujem individuálne, takmer všetky deti majú aj pridružené ochorenia, čo činnosť s dieťaťom značne ovplyvňuje a je potrebné prihliadať pri vzdelávaní na špecifiká týchto ochorení a ich možné ovplyvňovanie vzdelávacieho procesu. Napriek tomu, že s dieťaťom pracujeme individuálne, súčasťou tohto procesu je aj práca s celou rodinou, aby sme docielili osvojenie potrebných kompetencií a zručností pre vzdelávanie aj u rodičov.

Pedagogička Katarína Maceková (východné Slovensko):

S deťmi sa mi pracuje úplne výborne. S niektorými to išlo super od začiatku, s niektorými sme si hľadali spoločnú cestu. Momentálne sme však vo fáze, kedy už len vychytávame drobné chybičky. Výsledky u jednotlivých detí je vidieť hlavne na ich trpezlivosti. Na začiatku to bolo v štýle „urobím úlohu raz dva a je jedno, že ako“, teraz si však už dávajú záležať. Rovnako je rozdiel, či sa jedná o dieťatko predškolského veku alebo o „ostrieľaného“ školáka. U každého je potrebné pracovať na niečom inom. Detičky sú rôzne. S jedným dievčatkom sa momentálne oťukávame, mamka však tvrdí, že nejaké poruchy učenia tam budú, tak uvidíme. Mám aj chlapčeka, ktorý je zasa malý nezbedník, ale veľmi šikovný a učenlivý. Problémom u neho je trpezlivosť, sústredenie. Ďalší chlapček, ktorého navštevujem, má okrem základnej diagnózy aj mentálne postihnutie, navštevuje však bežnú ZŠ formou integrácie. Je u neho aj veľmi silná porucha reči, ale pracujeme aj s ňou. V základných predmetoch sa veľmi snaží, môžem povedať, že ich celkom pekne zvláda. Ďalší chlapček je dosť tvrdý oriešok. U neho sa rozhoduje, či ide o poruchu autistického spektra alebo vývinovú dysfáziu. Po úvodných problémoch sme si však cestu našli. Keďže je predškolák, snažíme sa čo najlepšie pripraviť a vycibriť všetko, čo bude v škole potrebovať. S každým dieťatkom musím pracovať individuálne, každé je skutočne iné a potrebuje úplne iné veci.

Pedagogička Ľubica Lokšová (stredné Slovensko):

S detičkami sa mi pracuje výborne. Tento školský rok mám prevažne už samých školákov od prváčky až po piataka. Deti sa k nám do projektu dostávajú kvôli ochoreniu srdiečka, ktoré však ani v jednom prípade nie je jediná diagnóza. Práve preto je tento projekt pre deti a rodiny tak prínosný. Mne ako pedagógovi dáva možnosť vidieť ako dieťa pracuje v domácom prostredí, čo je veľké plus pri hľadaní individuálnych riešení.

Pedagogička Jarmila Kosecová (stredné Slovensko):

S mojim chlapcom, ktorému sa v rámci projektu Žijem naplno venujem, sa už lepšie pracuje, pokrok nastal v rozvoji reči. Podarilo sa nám vyvodiť hlásky M,P,B,H, F. Vysloví slabiky, aj niektoré slová. Komunikuje aj pri hrách, vraj aj v škôlke. Precvičujeme grafomotoriku, maľujeme, tvoríme výrobky z papiera, výrobok už dokáže dokončiť. Má radosť z úspechu a výhry. Veľmi šikovný je vo výukových programoch v PC.

Pedagogička Janka Váchová (západné Slovensko):
Čo sa týka práce s deťmi, chvíle strávené s nimi neposúvajú len ich, ale ako špeciálneho pedagóga a človeka aj mňa. Snažím sa na každom stretnutí maximálne rešpektovať osobitosti dieťaťa a posúvať hranice jeho poznania tam, kde je schopné s mojou pomocou a neskôr aj samé zájsť. Po určitom období spolupráce máme už vytvorený veľmi pekný vzťah, nielen s deťmi, ale aj s ich rodičmi, a preto sa snažím byť nápomocná aj vo veciach, v ktorých sa rodičia dobre nevedia orientovať (možnosti vzdelávania dieťaťa, diagnostický proces a pod.). Pokroky samozrejme nie sú viditeľné od stretnutia po stretnutie, ale vždy príde ten moment, keď sa dieťa prejaví, v tom pozitívnom slova zmysle a vie spraviť úlohu, ktorá mu predtým robila problém, Momentálne to vidím na jednom chlapčekovi s autizmom a keď si porovnám, aký bol, keď som ho spoznala a kde je teraz, tak môžeme hovoriť o úžasnom progrese. Samozrejme, nikdy to nie len práca pedagóga. Do procesu je zapojených viacero odborníkov a tiež je veľmi dôležité, aká je miera spolupráce s rodičmi. S deťmi pracujem individuálne a všetky majú okrem chorého srdiečka aj iné pridružené ochorenia, ktoré súvisia buď s genetikou, alebo priamo so vzdelávaním (ADHD, autizmus, poruchy učenia a pod.)

Pedagogička Lenka Libová (východné Slovensko):
S dievčatkom s ochorením srdiečka pracujem a učím sa s ňou individuálne od októbra 2020. Nemá pridružené iné choroby. Bývala spolu s babkou a momentálne je zase pri mame a svojich súrodencoch. Na našich stretnutiach sa snažíme čítať čo najviac, počítať a urobíme si stále aj nejakú výtvarnú prácu podľa danej aktuálnej témy. Tieto výtvarné práce ju najviac zaujímajú a tešia. Po malých krokoch postupujeme s učivom, nakoľko sa dosť rýchlo unaví. Aj keď jej pokroky sú malé, teší mňa aj ju, že pomaly napreduje. Dúfame, že naša spolupráca bude čo najdlhšia a úspešná.

J.K.

Ďakujeme vám za každú zaslanú prázdnu SMS

Poslať SMS nezabolí!

na číslo

872

Pošlime deťom, ktoré bolí srdiečko správu, že v tom nie sú sami.

nadácia detského kardiocentra

www.nadaciadkc.sk

Cena jednej SMS = 2 €
*Ak vám nejde zaslať prázdna sms, stačí dať medzeru alebo bodku do textu správy.

Foto : Robo Homola

Moje dieťa má vývojovú chybu srdca – čo to znamená ?

Správa o tom, že vytúžené dieťatko má chybu srdiečka, je pre rodiča nečakaná a stresujúca. Čo to znamená? Ako bude moje dieťa fungovať? Čo nás čaká?

Spektrum chýb srdca je veľmi široké. Tie najťažšie sa prejavia v prvých hodinách po narodení a môžu ohroziť život dieťaťa. Vďaka dobrej diagnostike ich vieme odhaliť včas, niekedy už pred narodením bábätka, preto sú deti čo najskôr transportované do Detského kardiocentra na úseky intenzívnej starostlivosti, aby im bola rýchlo poskytnutá život zachraňujúca liečba alebo intervenčný zákrok.

Sú aj typy chýb, ktoré sa neprejavia ihneď po narodení, ale až s odstupom času. Detský lekár pošle dieťa na vyšetrenie kardiológovi najčastejšie pre šelest, a ten zistí ochorenie srdca. Diagnostikujú sa rôzne defekty, alebo „dierky" na srdci, či už medzi predsieňami alebo v oblasti medzikomorového septa. Ďalším typom chýb sú stenózy – zúženia v oblasti chlopní (aortálnej, pľúcnej), alebo v priebehu cievy, napríklad koarktácia aorty. Samozrejme existujú aj komplexné chyby, kedy sú na srdci prítomné defekty aj stenózy zároveň, napríklad Fallotova tetralógia, či iné špecifické chyby. Tieto chyby nemusia byť operované ihneď. Keď je chyba vyvážená a srdce primerane pracuje, dieťa zostáva v domácej starostlivosti a operačný zákrok sa odkladá do vhodného veku. **Čo môže rodič urobiť pre takéto dieťa? Čo si má všímať?**

Ak má dieťa tzv. skratovú chybu, teda má prítomnú dierku na srdci, krv z ľavej strany srdca sa dostáva do pravej a odtiaľ do pľúc. Pľúcne cievy sú zaťažené väčším objemom krvi ako zvyčajne. Dieťa rýchlejšie dýcha, často mu srdce rýchlejšie bije. Môžu sa u neho opakovať zápaly dýchacích ciest. **U takéhoto bábätka si všímame najmä to, ako pije. Rýchla akcia srdca ho vyčerpáva, tak ako**

dospelého napr. behanie. Preto dieťa nevládze sať, robí si dlhé prestávky, kŕmenie mu trvá viac ako 20 minút. Alebo napriek dostatočnému príjmu tekutín nepribera. Jeho koža nie je ružová, ale akoby mramorovaná. Taktiež môže menej močiť, jeho plienky nie sú dostatočne plné. V takomto prípade chyba srdca prestáva byť vyvážená a treba kontaktovať kardiológa, aby upravil medikamentóznu liečbu alebo aby sa urýchlil operačný zákrok.

Ak má dieťa zúženia v oblasti chlopní, závisí od toho, v ktorej časti srdca sa zúženie nachádza. Stenóza pľúcnej chlopne nemá žiadne špeciálne príznaky, okrem šelestu si na dieťatku nemusíme nič všimnúť. Zúženie v oblasti aortálnej chlopne, ak je závažné, sa prejaví najmä horšou toleranciou námahy. Dojčatá nevládzu piť, robia si prestávky, staršie deti netolerujú námahu, nevládzu toľko, ako ich vrstovníci. U malých detí sa môžu vyskytnúť stavy náhleho, nevysvetliteľného plaču, ktoré nemusia súvisieť s námahou. Staršie deti môžu udávať bolesti na hrudníku. Ak u svojho dieťaťa pozoruje rodič tieto príznaky, je vhodné kontaktovať kardiológa a dieťa opäť dôkladne vyšetriť. Pri stenózach v oblasti chlopní platí taktiež pravidlo, že dieťa by malo mať neustále dostatok tekutín, aby bol zabezpečený primeraný prietok cez zúženú chlopňu, najmä v letných mesiacoch. A ešte nenechať dieťa sa namáhať, čo u malých detí znamená najmä nenechať dieťa dlho plakať.

Niekedy sa v rámci jednej, takzvanej komplexnej chyby, spoja stenózy, ale aj defekty na viacerých miestach srdca. Preto každá konkrétna komplexná chyba má svoje špecifiká. K šelestu a zrýchlenému dýchaniu sa pridávajú aj iné príznaky. Napríklad už pri spomínanej Fallotovej tetralógii je to modranie, a to v oblasti pier a jazyka. Je spôsobené miešaním krvi bez kyslíka s primerane okysličenou krvou cez komorový defekt. Čím významnejšia je stenóza pľúcnice pri tejto chybe, tým viac neokysličenej krvi sa dostáva do tela dieťaťa a zvýrazňuje sa jeho modranie. Aj pri tejto chybe je dôležité, aby dieťa zbytočne neplakalo, nenamáhalo sa a malo vždy dostatok tekutín. Každá komplexná chyba má svoje špecifiká, preto sa vždy treba pýtať kardiológa na konkrétne prejavy. Lebo rodič, ktorý rozumie ochoreniu svojho dieťaťa, vie byť nápomocný pri jeho liečbe.

MUDr. Erika Goldschmidtová
Lekárka Kardiologického oddelenia DKC

Na našu spoluprácu mám tie najkrajšie spomienky

Ples v opere vždy otváral sezónu plesov vo veľkom štýle. Mal však aj iný rozmer, a to silnú myšlienku pomáhať tým, ktorí to potrebujú. Z dvoch výťažkov Nadácia Detského kardiocentra mohla zakúpiť dva nesmierne dôležité, život zachraňujúce prístroje. Na čele tejto jedinečnej spoločenskej udalosti stála riaditeľka **Andrea Cocherová,** s ktorou sme si zaspomínali na príjemnú a zároveň tak vzácnu spoluprácu.

Boli ste dlhé roky riaditeľkou významnej a zároveň jedinečnej spoločenskej udalosti na Slovensku - Plesu v opere, ktorý mal jeden obrovský rozmer, a tou bola charita. Ako spomínate na všetky tie projekty, ktoré ste vyberali pre tento účel?

Zvlášť v decembrovom období, kedy zvykli po minulé roky prebiehať intenzívne prípravy na Ples v opere, často myslím na naše bývalé spolupráce a pociťujem veľa spokojnosti, ale aj nostalgie. Spomínam na všetky projekty, na ľudí, ktorých som stretla. A aj keď cítim i smútok, že nadchádzajúci január nemôžeme v tradícii pokračovať, stále prevláda radosť z toho, čo všetko sa podarilo. Som hrdá na to, že sa nám podarilo nadviazať vzácne partnerstvá, že sme si získali dôveru organizácií, ktoré s nami do nich vstupovali. Ale aj dôveru našich hostí, médií aj celej verejnosti. Každý rok sme sa usilovali upriamovať pozornosť na pálčivé problémy spoločnosti, ktoré si často vyžadovali systémové riešenia. Tu spomeniem napríklad tému včasnej intervencie či inkluzívneho vzdelávania. Na riešenie sme každoročne venovali významnú finančnú sumu, ktorú sa nám podarilo vyzbierať od hostí Plesu v opere a ktorá išla vždy do posledného centa vopred vybranému partnerovi. Zároveň sme však vďaka nášmu silnému menu a spolupráci s médiami o téme veľa hovorili, morálnu podporu a otváranie očí sme považovali za neoddeliteľnú súčasť dobročinného poslania plesu. V tom by sme určite chceli pokračovať aj v budúcnosti.

Nadácia Detského kardiocentra (NDKC) mala tú česť byť súčasťou podpory Plesu v opere dva roky po sebe, čo pomohlo zakúpiť dva nesmierne potrebné, život zachraňujúce prístroje pre Detské kardiocentrum (DKC) - prístroj na umelú pľúcnu ventiláciu a prístroj na mimotelový obeh. Aké bolo rozhodovanie o tom, že pomoc poputuje práve malým pacientom DKC?

Nadácia Detského kardiocentra bola našim prvým charitatívnym partnerom po strategickej zmene v rámci Plesu v opere. Citlivo sme vnímali, že pre budúci úspech dobročinného poslania bolo dôležité nadviazať partnertsvo, ktoré bude pre našich hostí dôveryhodné, zmysluplné a transparentné. Možno to znie s odstupom času až neuveriteľne, ale Nadácia Detského kardiocentra bola našou prvou a všetkými zainteresovanými hneď prijatou voľbou. Bolo pre nás cťou, že napriek neznámej, ktorá pred nami bola, reagovali rovnako pozitívne aj ľudia z nadácie a samotného Detského kardiocentra. Myslím, že môžem povedať, že v podstate okamžite došlo aj k ľudskému súzneniu a na celú našu dvojročnú spoluprácu mám tie najkrajšie spomienky. Napokon, veľa o vzťahu, ktorý vtedy vznikol hovorí aj fakt, že ako pani Kadlečíková, tak pán Hrebík a pán Holáň boli naďalej každoročnými hosťami dobročinného Plesu v opere.

"Spoznala som silu ľudskej spolupatričnosti, podpory a veľkorysosti. Dostala som od života tento dar a navždy za neho budem ďakovať".

Spolupráca Nadácie DKC a Plesu v opere mala pre Detské kardiocentrum aj inú, veľmi dôležitú dimenziu, ktorou bolo zviditeľnenie problematiky detskej kardiológie smerom k verejnosti. Vzniknutý záujem o naše deti a ich ochorenie sme zaznamenávali v rôznych formách podstatne častejšie. Bolo aj toto cieľom tohto úžasného projektu?

Úprimne musím priznať, že pred prvým rokom spolupráce a nového strategického prístupu sme si nevedeli predstaviť, že by sa nám mohlo podariť vyvolať taký záujem médií a verejnosti. To, že sa nám to spolu s Nadáciou Detského kardiocentra podarilo, že sa ukázalo, že ples môže mať aj tento veľmi cenný rozmer, bolo veľmi dôležité pre ďalší výber partnerov a pri celkovej práci s dôležitými témami. Napokon, využili sme to hneď pri spolupráci s NDKC a po vzájomnej dohode sme sa rozhodli využiť tento potenciál Plesu v opere a poukázať na problémy pri získaní povolenia na nevyhnutnú výstavbu pavilónu Detského kardiocentra. Teším sa, že sa to podarilo a nový pavilón už onedlho otvorí svoje brány.

Je nespochybniteľné, že Ples v opere bol a ostane Vašim dieťaťom a srdcovou záležitosťou na celý život. Obzeráte sa občas späť a hodnotíte to krásne obdobie života?

V týchto dňoch sa obzerám často. Bol to zrazu pre mňa po dvadsiatich rokoch úplne iný december. Žiaden stres, nekonečné sedenie nad zasadacím poriadkom, prípravy, telefonáty s hosťami, kolegami, partnermi... Môžem si aj povedať, že konečne pokojnejšie Vianoce. Ale chýba mi to. Najviac mi chýba to napĺňanie dobročinného poslania, to dobro. Verím však, že budúci rok už bude priaznivejší a budeme môcť v tradícii Plesu v opere pokračovať. V každom prípade, som veľmi vďačná. Mala som výnimočnú príležitosť zoznámiť sa so vzácnymi ľuďmi, veľa sa dozvedieť o živote, jeho úskaliach, spoznať veľa rodín, ich osudy... Spoznala som silu ľudskej spolupatričnosti, podpory a veľkorysosti. Dostala som od života tento dar a navždy za neho budem ďakovať.

J. K.

Každá sestra si zaslúži môj obdiv

Pomáha tým najzraniteľnejším bytostiam, malým pacientom s vrodenou chybou srdca v Detskom kardiocentre, pracovisku NÚSCH, a.s. Vedúca sestra Kardiologického oddelenia **Jana Sedliaková** nám porozprávala o náročnej práci zdravotnej sestry, prečo je ich v dnešnej dobe akútny nedostatok, o čase strávenom pri lôžku chorých detí, ale aj o spolupráci sestry s rodičmi detských pacientov.

Ste vedúcou sestrou Kardiologického oddelenia. Je to veľmi záslužná, náročná, ale aj úžasná práca s deťmi, čistými dušami. Ako by ste popísali svoju prácu Vy?

Prácu vedúcej sestry vnímam ako inšpirujúcu, náročnú a zároveň zaväzujúcu. Mojou náplňou je podpora kardiotímu a podpora kardiorodiny. Ak to rozmením na drobné, tak cieľom je vybudovať dobrý tím, vytvárať tímu dobré pracovné podmienky, poskytovať kvalitnú starostlivosť, ktorá vedie k spokojnosti pacienta i rodičov. Celý náš tím sa snaží, aby sme deťom poskytli čo najlepšiu starostlivosť, aby ich pobyt v nemocnici prinášal nielen nepríjemné a bolestivé zážitky, ale aj tie príjemné zážitky. Manažovanie ošetrovateľskej starostlivosti tak nesie so sebou veľkú dávku zodpovednosti. Voči pacientom, rodičom, zamestnancom, vedeniu a aj k sebe samej.

Ako vyzerá Váš bežný pracovný deň?

Pracovný deň začínam prehľadom aktuálnej situácie na oddelení. Treba zistiť potreby daného dňa, aké vyšetrenia, príjmy a prepustenia pacientov sú naplánované v daný deň. Nasleduje ranné lekárske sedenie a vymedzenie plánov na daný deň. Teraz v čase pandémie robím štatistický prehľad zamestnancov v práci, prehľad testovaných pacientov, rodičov a zamestnancov. Popri tom bežné činnosti ako personálna agenda, riešenie vybavenosti a fungovania v novom DKC, písanie rozpisu služieb, manažovanie starostlivosti, účasť na poradách, rozhovory s personálom a pacientmi i rodičmi. Taktiež treba spomenúť celoživotné vzdelávanie, účasť na konferenciách či kurzoch. Okrem týchto bežných činností sú aj tie milšie, ako oslava menín či narodenín pacientov, spolupráca s Nadáciou DKC, oslava Dňa detí, Mikuláša, ako aj návštevy sponzorov, ktorí pomáhajú spríjemniť deťom život v nemocnici.

Vo všeobecnosti je známe, že nemocniciam chýba personál. Aj u vás chýbajú zdravotné sestry?

Aj u nás sa boríme s nedostatkom sestier. Chýbajú nám sestry na oddelení, aj na JIS. Prechodom do nových priestorov budeme potrebovať sestry aj na ďalšie pracoviská DKC. Aktuálny nedostatok sestier vykrývame praktickými sestrami, ale keďže tie majú na pediatrických pracoviskách dosť obmedzené kompetencie, je to len čiastočné riešenie. Nedostatok sestier vedie k preťaženosti tých, ktoré máme. Každá sestra si preto zaslúži môj veľký obdiv a uznanie. Keď vám neplánovane ochorie, či z iných objektívnych dôvodov nepríde do služby sestra a vy ju musíte rýchlo nahradiť a jej kolegyňa vám povie, ÁNO, zastúpim ju, vtedy ma vždy precitne pocit vďaky a rešpektu voči tejto sestre, ktorá obetovala svoj čas. Riešenie nedostatku sestier si žiada komplexné riešenie. Neviem si predstaviť, kto iný sa bude starať o pacientov. Sestry sú základným pilierom zdravotnej starostlivosti. Prax ukazuje, že spolupráca DKC so vzdelávacími inštitúciami a podpora adaptácie nových sestier budú kľúčovými, aby sa nám podarilo rozšíriť rady sestier v DKC. Získať sestru k detským pacientom je v porovnaní s dospelými pacientmi oveľa náročnejšie.

Pre sestry ponúkate zaujímavé pracovné podmienky a tiež príjemný kolektív. Čo by mala vyžarovať sestra pracujúca v DKC?

Sestru, ktorá sa stará o choré dieťa, vnímam ako múdru, nežnú, empatickú, milú, trpezlivú a obetavú. Dospelý človek povie sestre, čo ho trápi, bolí, ako sa cíti. A čo dieťa? Sestra potrebuje k svojej práci praktickú zručnosť porozumieť jazyku dieťaťa, plač nevynímajúc. Zároveň vnímam sestru ako človeka, ktorý vkladá do svojej práce veľa námahy a pokory. Je to profesionál, ktorý dokáže odolávať stresu a musí byť tímový hráč. Nie raz sa stáva, že sestra je nárazníkovou zónou zo strany rodičov. Preto musí vedieť odkomunikovať rozhovory s rodičmi, ale aj kolegami. Sestra učí matku, ako držať dieťa v náručí, ako ho prebaliť, ako si udržať laktáciu v stresových situáciách, ktoré vážna kardiologická diagnóza prináša. Sestra je matke nielen pomocou, ale aj oporou. Všetko toto je tak náročné, že sestra môže byť niekedy aj bez nálady, nie vždy má chuť sa na všetkých usmievať, či mať v danej chvíli na všetkých pacientov čas. Nič z tohto sa nedeje preto, že by ju práca nebavila, ale jednoducho preto, že je to práca ťažká, vyčerpávajúca a zodpovedná. Nezabúdajme, že sestrami sú prevažne ženy, ktoré sú zároveň aj matkami a manželkami. Kumulácia týchto životných rolí je krásna, ale nie jednoduchá. Asi aj preto je dnes tak málo sestier. Ich práca je náročná, zodpovedná a spoločnosťou nedocenená.

Niektoré sestry majú obavu z práce s deťmi. Ako to vnímate vy?

Práca na detskom oddelení je rôznorodá. Iný prístup si vyžaduje novorodenec, iný batoľa a inak pristupuje sestra k školákovi či dospelému. Starostlivosť o ťažko choré, či hendikepované dieťa, je veľmi špecifická. Vyžaduje si od celého tímu trpezlivosť, lásku, obetu a nádej. Dieťa potrebuje okrem iného lásku, bezpečie a istotu. Primárnym zdrojom týchto atribútov života sú rodičia. V nemocnici im v tom pomáha sestra. Práca pediatrickej sestry je iná v tom, že sestra je súčasťou trojuholníka, ktorý tvorí ona, dieťa a jeho rodičia. Vkladá tak do svojej práce dvojnásobné úsilie. Stará sa o dieťa a zároveň je oporou a mentorom rodičov. Každý rodič prirodzene verí a dúfa v dobrý koniec liečby dieťaťa, Sestra minimalizuje ich strach a maximalizuje nádej. Dieťa je nevinné, bezbranné a spontánne. Preto oveľa citlivejšie vnímame u detí tie situácie, ktoré súvisia s plačom, bolesťou, utrpením a smrťou. Aby sestra dokázala spracovať a správne reagovať na tieto emócie, musí vedieť správne komunikovať, musí mať na to potrebné vzdelanie a hlavne musí cítiť, že na to všetko nie je sama. Potrebuje podporu tímu, vedenia a spoluprácu psychológa. A zároveň musí mať možnosť túto stresovú situáciu ventilovať, inak povedané, musí zrelaxovať telesne aj duševne.

Čo Vás konkrétne viedlo k tomu, že ste sa rozhodli pre toto povolanie a čo by ste odkázali potenciálnym novým sestrám?

Bolo nás doma viac súrodencov, kde sme my, starší, pomáhali pri starostlivosti o mladších. A možno z toho pramenila určitá prirodzená ľudská snaha pomáhať, či starať sa o druhých. V minulosti boli viacpočetné a viacgeneračné rodiny oveľa viac, akousi základnou bázou altruizmu, ktorý je mimochodom najčastejším dôvodom, prečo si človek volí profesiu

Na fotke druhá zľava Janka Sedliaková

sestry. Základný predpoklad stať sa sestrou, a teda korene voľby povolania sestry treba vždy hľadať v rodine. Študentom ošetrovateľstva často vravím, aby si pri rozhodovaní, ktorou cestou ísť, vybrali tú ťažšiu. Čím viacej úsilia, odriekania a času vložia do prípravy a potom aj do svojej práce, tým viac ich to posilní a niekam posunie. Práca sestry je ťažká, ale ak vidíte v stresujúcom prostredí, akým je nemocnica, usmiate a spokojné dieťa, alebo keď v pošte nájdete pozdrav od pacienta, detskú kresbu usmiatej sestry, či maturitné oznámenie, vtedy si uvedomíte, že láska, ktorú ste vložili do svojej práce, sa vám vrátila v podobe spokojnosti a vďaky detského pacienta a jeho rodičov. Uznanie od pacienta, rodiča a zároveň od vedúceho pracovníka, sú pre sestru veľkou motiváciou.

Nový pavilón Detského kardiocentra bude vytvárať nové, kvalitnejšie podmienky pre malých pacientov. Čo ponúkne pre personál, konkrétnejšie pre zdravotne sestry?

S novou budovou idú ruka v ruke nové priestory a nové moderné materiálno-technické vybavenie, ktoré je základom k poskytovaniu kvalitnej ošetrovateľskej starostlivosti. DKC je jediné špecializované pracovisko na Slovensku. Poskytujeme pacientom vysoko špecializovanú starostlivosť, preto myslíme aj na vzdelanostnú bázu sestier. Možnosť vzdelávať sa nad rámec zákonom stanovených možností, ako aj finančná podpora vzdelávania sestier Nadáciou DKC nám umožňuje aplikovať do klinickej praxe aktuálne ošetrovateľské postupy. Zaškoľovanie sestier formou prednášok, školení, simulácii je cestou ku kvalite a bezpečnosti starostlivosti. Prínosom bude aj možnosť využívať rehabilitačno-relaxačné centrum. Sauna, masáže, skupinové cvičenia prinesú možnosť relaxu, ktorý, ako som už spomínala, je v práci sestry veľmi dôležitý.

Ako bonus práce v DKC ja osobne vnímam aj to, že sestra je u nás rovnocenným partnerom lekára. Jej názor na starostlivosť o dieťa je lekármi vysoko cenený a uznávaný. Tento prístup je základom tímovej práce. Byť súčasťou tímu zdravotníkov v DKC prináša novým sestrám možnosť odborného rozvoja, nadobúdanie špecifických praktických zručností a zároveň možnosť zahraničnej spolupráce so špičkovými pracoviskami. Budeme veľmi rady, ak sa naše rady sestier rozrastú, aby sme mohli poskytovať pacientom starostlivosť, ktorá vyústi do zlepšenia kvality života dieťaťa i jeho rodiny.

J. K.

HĽADÁME SESTRY, KTORÉ NAVŽDY OSTANÚ V ICH SRDIEČKACH.

DETSKÉ KARDIOCENTRUM

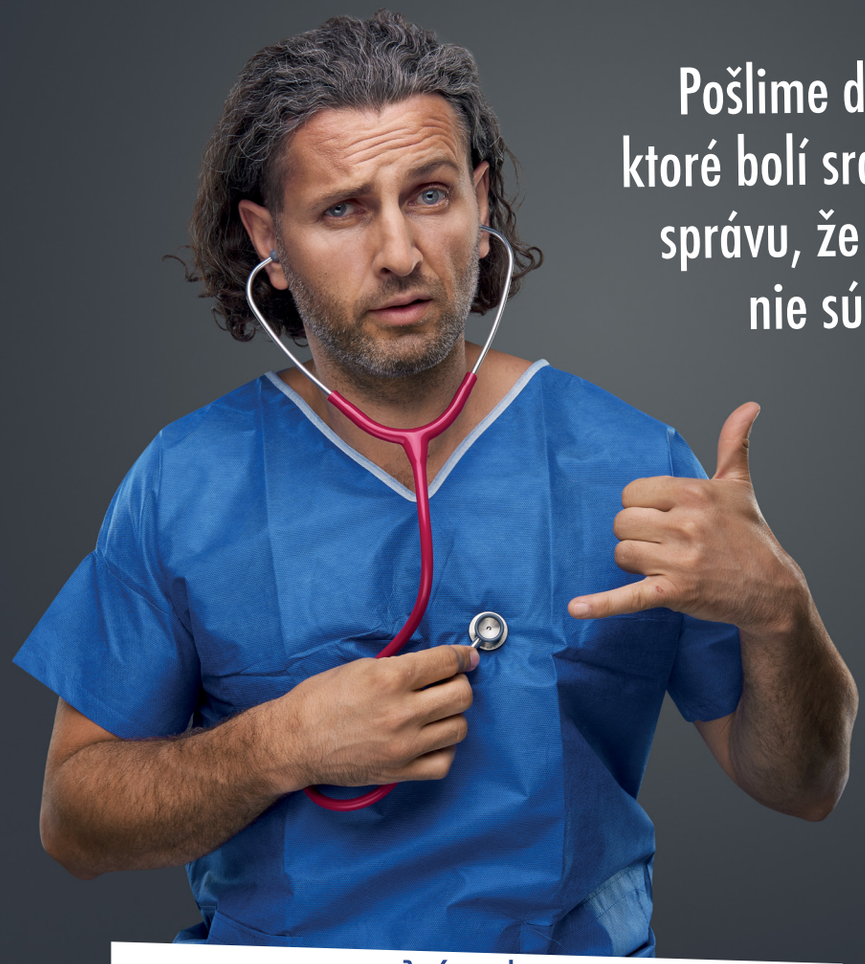
Ďakujeme vám za každú zaslanú prázdnu SMS

Poslať SMS nezabolí!

na číslo

872

Pošlime deťom, ktoré bolí srdiečko správu, že v tom nie sú sami.

nadácia detského kardiocentra

orange O2 T

www.nadaciadkc.sk

Cena jednej SMS = 2 €
*Ak vám nejde zaslať prázdna sms, stačí dať medzeru alebo bodku do textu správy.

Foto : Robo Homola

Každý zážitok v DKC je silná emócia

Sú to naše stálice, naši verní podporovatelia, ktorí chodia na podujatia do Detského kardiocentra vždy, keď sa dá, aby rozveselili deti a tiež rodičov pri postieľkach pacientov. **Monika Hilmerová** a **Jaro Bekr** nám porozprávali, ako dlho sú už súčasťou Nadácie Detského kardiocentra, na aké zážitky z akcii si spomínajú a tiež ako sa snažia šetriť to svoje srdiečko.

Našich malých pacientov chodíte do Detského kardiocentra podporovať už veľa rokov. Ako si spomínate na vaše prvé návštevy u našich detí?

Mzasiahla ma veľmi silno. Keď som na vlastné oči uvidela čo i len zlomok toho, čím si prechádzajú detskí pacienti a ich rodičia, ako aj s čím sa denne stretávajú lekári a sestričky na oddelení Detského kardiocentra, je to všetko naozaj veľmi silná emócia, ktorú som cítila. Zároveň som si o to viac uvedomila, že moje vnímanie týchto bojovníkov za zdravie a nádej je veľmi poučné, lebo o to hlbšie si môžem cez to uvedomiť hodnoty, ktoré sú skutočné ako zdravie, pomoc a spolupatričnosť, láska, rodina...

JMoja prvá návšteva bola niekedy pred 14timi rokmi. Zobral ma tam Majo Labuda ml. a pamätám si, keď ma upozornil tesne pred vchodom, že môžem byť kľudný, ak budem chcieť plakať, lebo aj on plakal...a tak aj bolo. Tie návštevy sú zakaždým veľmi silné.

Iste máte za tie roky podpory z DKC veľa zážitkov. Ktorý bol taký váš najsilnejší, na ktorý nezabudnete?

MTaký zážitok je každý jeden, keď prídem medzi pacientov či lekárov a personál na oddeleniach alebo keď viem o podpore a záujme ľudí pomáhať DKC. Samozrejme sú pre mňa nesmierne silné osobné stretnutia s deťmi aj rodičmi na oddelení, ale o tých najsilnejších zážitkoch sa mi ťažko rozprava. Je však veľa takých, kedy ma hreje pri srdci. Som veľmi rada, akých úžasných lekárov máme a že Nadácia Detského kardiocentra je taká nápomocná.

JNajsilnejšie zážitky ťažko spomenúť, keďže sú všetky fakt moc, moc silné. Vidieť to, čo sa odohráva na oddeleniach a uvedomiť si, čím prechádzajú deti a ich rodičia, je ťažké. Pre mňa sú jedny z najsilnejších zážitkov pocítiť to hrdinstvo a chuť bojovať, čo majú tie deti. Pohľad do očí rodičov, ktorí stoja pri postieľkach a majú v očiach všetku bolesť a trápenia, čím si prešli a prechádzajú plus iskru nádeje, no a samozrejme silný zážitok je aj personál nemocnice. Doktori, doktorky, sestry a všetci, ktorí sa starajú o to, aby oddelenie fungovalo tak, ako má. Oni sú pre mňa tiež hrdinovia.

Je zrejmé, že ste počas vašej návštevy pri postieľkach malých srdiečkárov veľkou radosťou, a to pre nich, ale aj pre ich rodičov, či personál kardiocentra. Aký je to pocit, spôsobovať tento druh radosti, keď ich vytrhnete z každodenného nemocničného stereotypu?

MTo je to najmenej, čo môžem urobiť a ak naša prítomnosť niekoho poteší, tak ďakujem Bohu, že som dostala vôbec takú možnosť. Ale tá interakcia je vzájomná, sú to ľudia, ktorí mi dávajú veľa pozitívneho, láskavého a múdreho a ja ďakujem všetkým, ktorých tam stretnem za to, čo ma učia.

JJe to pre mňa vždy zvláštny pocit, keď prídem a vidím, že urobím radosť niekomu, kto má v tom momente ale že úplne iné starosti. Zvláštny pocit preto, že si zároveň uvedomujem, že ja riešim úplné „prkotiny“ denne a nechávam sa strhnúť problémami, ktoré ani problémami nie sú, takže mám v sebe súčasne zmes radosti, že niekomu pomôžem aspoň na chvíľu zabudnúť a pocit hanby, za to, že to, čo považujem za problém v mojom živote, v skutočnosti veľa krát problém ani nie je.

Aj vy máte osobnú skúsenosť, konkrétne s arytmiou srdca. Prežili ste krušné chvíle. Čo by ste po tejto skúsenosti odkázali našim malým pacientom a ich rodičom?

MMôj muž si tým prešiel priamo, prežil si to všetko ako pacient, s tým strachom o život, o zdravie, o nás... Ale o tom porozpráva sám. Ja som si tým prešla v zmysle ako tá zdravá, ktorá prežíva strach o najbližšieho, ako manželka s dvoma malými deťmi. Sú to veľmi silné životné obdobia, ktoré vás navždy ovplyvnia. Neprestajne ďakujem Bohu aj lekárom za to, že je už v poriadku. Ale aj jemu, že to tak zvládol, že poslúchol rady lekárov, ako eliminovať možné spúšťače arytmie a riadi sa nimi už navždy, čo si vyžaduje pevnú vôľu vytrvať v predsavzatiach.

JÁno, prešiel som si arytmiou s následnou operáciou. Nerád mudrujem o veciach, o ktorých neviem nič, takže asi jediná rada, čo ma napadá je, počúvajte lekárov. Sú to odborníci na svojom mieste a riaďte sa ich radami nielen pred operáciou, ale aj po. Tým „po“ myslím dlhodobo. Ja som už 6. rok po operácii a zmenil som veľa vecí vo svojom živote.

Čo robíte vy preto, aby ste svoje srdiečko čo najviac šetrili?

MSnažím sa mať podľa možnosti zdravý životný štýl, čo najmenej sa stresovať, zdravo sa stravovať, mať dostatok spánku, okrem toho pravidelne športujem, pričom si aj meriam tep, a tak mám o ňom prehľad, či je pravidelný a v poriadku. Okrem toho chodím na preventívne prehliadky, aby som nič nezanedbala.

JSpomalil som. Samozrejme tak, ako sa dá, no napríklad sa už nestresujem a neponáhľam sa. Nič nezmeškáte a určite ľudia pochopia, ak raz za čas budete meškať. Vylúčil som zo života negatívnych a falošných ľudí. Nepotrebujete ich, odstrihnite sa od nich a uvidíte, ako sa vám uľaví. Srdce je sval, preto ho posilňujem športom. Športujem veľa, ale to som športoval aj predtým no a stravu, hoci som sa nestravoval zle, som upravil tak, že napríklad nepijem alkohol, kávu. Sú to stimulanty, a to je pri arytmii presne to, čo nepotrebujete. Alebo už dlhšie fungujem systémom plánovaného hladovania, kde mne vyhovuje 6-18, čo znamená 6 hodinové okno od 11tej do 17tej, kde v podstate normálne jem a 18 hodinové okno, kde nejem ;) Týmto všetkým som si napríklad krásne upravil aj tlak. Vysoký tlak na to, aby mi nasadili lieky, som už mal pred troma rokmi, keďže mám dedičné dispozície, ale zmenou životného štýlu sa to upravilo.

Fotili ste kampaň „Poslať sms nezabolí“ a vaše deti boli nafotené neraz aj v nadačnom kalendári „Cez umenie k detskému srdcu“. Spomínate si na vtipné momenty z fotenia?

MNa vtipné ani nie, ale vždy to bolo veľmi príjemné a našu účasť pri takýchto akciách nadácie DKC vnímam veľmi osobne, naozaj s láskou a priateľstvom k tým ľuďom, ktorých som vďaka nadácii mohla spoznať a stretnúť.

JNa vtipné si nespomínam. Jedine, na čo si vždy spomeniem je tá atmosféra a ten pocit, keďže všetci, ktorí spolupracujú na projekte sú super ľudia s pozitívnou energiou.

J. K.

Fotograf Robo Homola: Fascinujú ma ľudské príbehy

Ako vznikla spolupráca s Nadáciou Detského kardiocentra?

Na túto spoluprácu som bol oslovený asi pred dvomi rokmi a prvotne sa mi myšlienka kampane „Poslať SMS nezabolí" zapáčila, preto som do tejto spolupráce aj šiel.

Nafotil si pre nás skvelú dlhodobú kampaň „Poslať SMS nezabolí" úplne nezištne, za čo sme ti veľmi vďační. Máš v sebe filantropického ducha?

Nenazval by som to 'filantropický duch', ale sú projekty, ako bol napríklad tento, ktoré majú hlbší zmysel, preto ich rád urobím bez nároku na honorár a svojou prácou podporím myšlienku, ktorú so sebou nesú. V tomto smere to beriem ako povinnosť. Každý, komu bolo v živote dopriate, by mal myslieť na chorých, slabších, utláčaných alebo menšiny. Zároveň som presvedčený o tom, že dobro, ktoré takýmto spôsobom do sveta vyšleme sa nám v akejkoľvek inej forme vráti.

Ako dlho si fotografom?

Moja cesta k fotografii začala ešte v detstve. Mal som strýka, ktorý fotil na Flexaret, Zenit a točil na 8 mm kameru. Sám si fotky vyvolával a mňa ako chlapca fascinovalo, dívať sa na celý tento proces. Neskôr prišla prvá práca pre regionálne noviny a odvtedy som fotoaparát z ruky nepustil. Na začiatku som fotil hlavne reportáže, no ako som sa vyvíjal, uvedomil som si, že inklinujem k foteniu v štúdiu. Baví ma byť zavretý v ateliéri, pracovať so svetlom, premýšľať nad kompozíciou, využívať rafinovanosť svetla a tieňa. A keď sa pýtaš na časový údaj, tak fotím asi 20 rokov. (smiech)

Čo fotíš najradšej a čo naopak veľmi nemusíš?

Som portrétista. Fascinujú ma ľudské tváre a príbehy, ktoré sa za nimi schovávajú. Vyznie to síce ako klišé, ale čím viac vrások na tvári, tým zaujímavejší objekt a životný osud. Baví ma tiež fotiť ženy, ich krásu a eleganciu, ktorá je pre mňa stále veľkou inšpiráciou. A čo naozaj nemusím je fotenie svadieb. (smiech) Nechcem zhadzovať kolegov z tejto brandže, ale som úprimne rád, že svadby nefotím. V minulosti som si prešiel aj týmto žánrom a občas v rodine vznikajú vtipné situácie, ak ma o takéto fotenie niekto požiada. Samozrejme, nevyhoviem. (smiech)

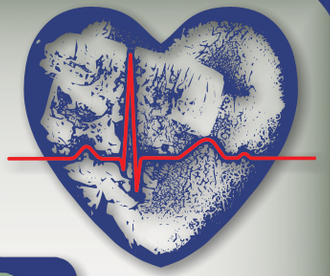
J. K.

Nadáciu Detského kardiocentra môžete podporiť aj zaslaním prázdnej **SMS správy na číslo 872** v sieťach všetkých troch telekomunikačných operátorov, pričom cena jednej SMS správy je 2 € a získané finančné prostriedky vo výške **100% z ceny** SMS správy odvedú operátori na účet **verejnej zbierky Nadácie DKC.**

orange O2 T

Nadácia Detského kardiocentra, založená lekármi, podporuje Detské kardiocentrum komplexne už 24 rokov a pomáha vytvárať malým pacientom stále väčšiu nádej na liečbu a lepšiu kvalitu života. Jej cieľom je získavať finančné prostriedky na zvyšovanie úrovne a modernizáciu prístrojového a technického vybavenia DKC, permanentne zlepšovať nemocničné podmienky pacientov a podporovať odborný rast lekárov a sestier tohto špecializovaného pracoviska. Pomáha pri rekonvalescencii a socializácii pacientov v Detskom kardio tábore, ktorý už dlhé roky financuje.

Naše spoločné úspechy:

- *Prístroj na mimotelový obeh*
- *Echokardiografické prístroje*
- *Pristroje na umelú pľúcnu ventiláciu*
- *Prenosné Ekg prístroje*
- *Externý kardiostimulátor*
- *Defibrilátor*
- *Vysokoprietokové respiračné systémy pre podávanie kyslíka*
- *Cievny sonograf*
- *Vysokofrekvenčný oscilátor hrudnej steny pre dychovú rehabilitáciu*
- *Elektrická odsávačka*
- *Injektomaty*
- *Infúzne pumpy*
- *Výhrevné lôžka*
- *Masážne prístroje*
- *Vibračné lehátka*
- *Prístroj na polohovanie pacientov*
- *Chirurgická lampa*
- *Torzo pre nácvik resuscitácie a veľa ďalších medicínskych a zdravotníckych pomôcok pre rehabilitáciu a rekonvalescenciu pacientov*
- *Nábytok do ambulancií, vyšetrovní, na oddelenia*
- *Špeciálne polohovacie postele s príslušenstvom pre pacientov*
- *Zariadenie izieb a kuchynky pre rodičov*
- *Klimatizácia na kardiologické oddelenie*
- *Televízory do izieb + zosieťovanie rozprávkového kanálu*
- *Rekonštrukcia priestorov pre realizáciu konzílií*
- *Hračky a technické vybavenie (počítače, tablety) pre zlepšenie podmienok dlhodobej hospitalizácie pacientov*
- *Dlhoročné financovanie Detského kardiotábora v spolupráci s OZ Ružová margarétka*
- *Podpora vzdelávania slovenských detských kardiológov v Detskom kardiocentre*

1: Externý kardiostimulátor
2: OAIM - sonografický prístroj na vyšetrenie ciev
3: OAIM - elektrická odsávačka
4: Nábytok na JIS
5: Postele pre deti
6: JIS - Výhrevné lôžko

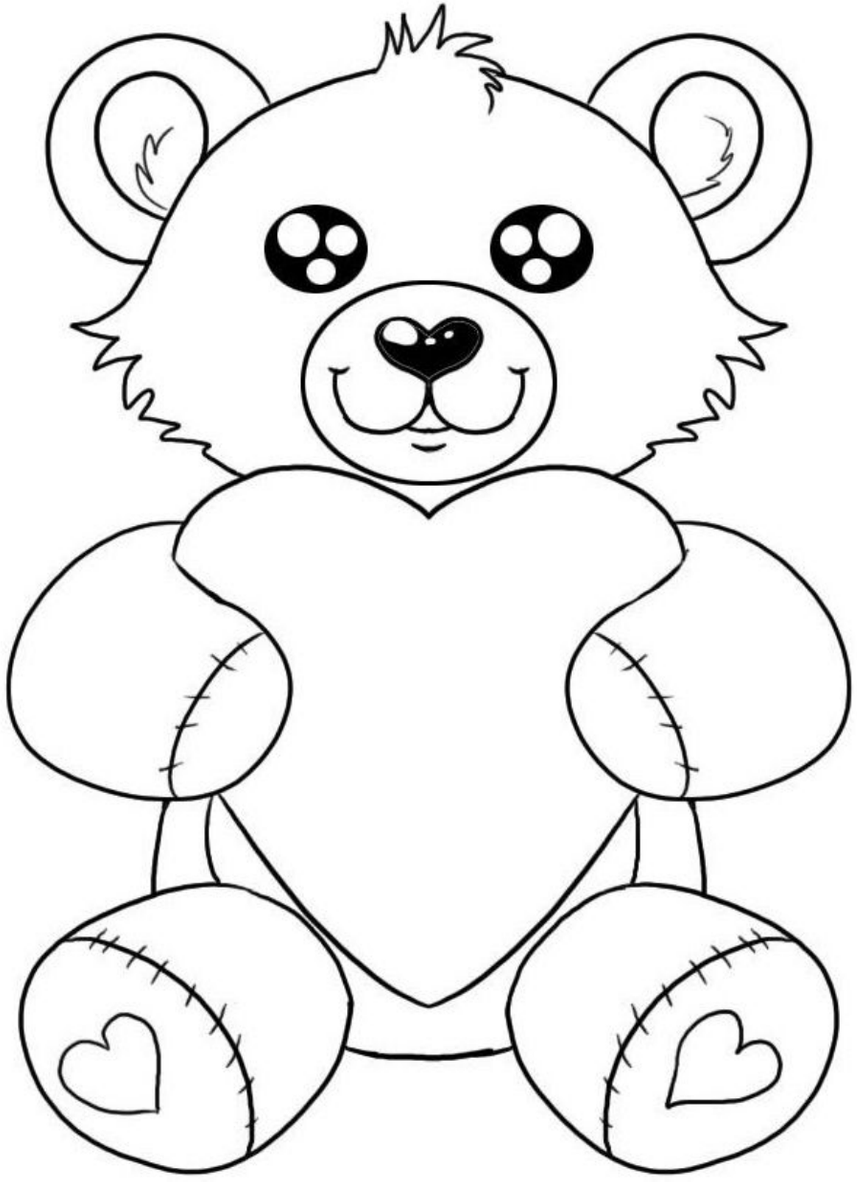
Ďakujeme všetkým ľuďom s veľkým srdcom, ktorí prostredníctvom Nadácie Detského kardiocentra pomáhajú malým pacientom zvyšovať nádej na záchranu života či ich uzdravenie. Ďakujeme, že myslíte práve na nás pri rozhodovaní sa o **darovaní 2% z daní**, či zbieraní **Shell ClubSmart Bodov** pre Nadáciu DKC na čerpacích staniciach Shell, ale aj pri zasielaní **prázdnych SMS správ na číslo 782**. Sme úprimne šťastní, že vás máme a že ste nám nablízku vždy, keď vás potrebujeme.

Ak sa rozhodnete podporiť nás, prikladáme potrebné informácie:

nadácia detského kardiocentra

Nadácia Detského kardiocentra
Pod Krásnou hôrkou 1
833 48 Bratislava
Tel: 0915 699 551
www.nadaciadkc.sk
Fb: Detske kardiocentrum

Bankové spojenie:
Československá obchodná banka, a.s.
Číslo účtu:
4018960147 / 7500

Ďakujeme za podporu

PARTNERI

ČSOB NADÁCIA

Shell

cewe

bittner member of bittner group | print

NADÁCIA MARKÍZA POMÁHAME DEŤOM

KARIREAL KR SLOVAKIA

Tempest IT makes sense

Mediálni partneri

radio best fm

cafe news

TA3

nadácia
detského kardiocentra

Sídlo: Nadácia Detského kardiocentra
Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava
Kancelária: Nadácia Detského kardiocentra
Hotel BRATISLAVA, Seberíniho 9, 821 03 Bratislava
IČO: 30813026
DIČ: 2020866540

Bankové spojenie:
Československá obchodná banka, a.s. Bratislava
Číslo účtu: 4018960147/7500
IBAN: SK25 7500 0000 0040 1896 0147

www.nadaciadkc.sk
srdiečko@nadaciadkc.sk
Detské kardiocentrum
nadaciadkc

Údaje o vydavateľovi: Nadácia Detského kardiocentra, Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava,
Evidenčné číslo: EV 5967/21, Periodicita vydávania: 3x v roku, Dátum vydania: 1. 2. 2021, Poradové číslo: 1/2021
Ročník vydávania: 1. ročník, Cena: nepredajné, ISSN: 2729-8302